

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 16-వ తేది శుక్రవారము } No. 290
నంపుటము ౯ } మండుళి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ చతుర్దశి ౧౪.

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు.

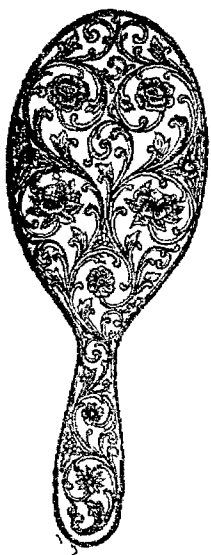

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది.

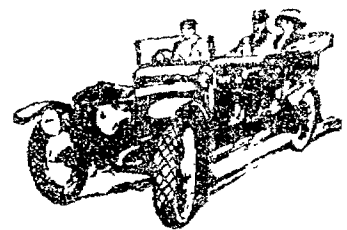
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల నూయమందుగాదు. నేకలు మందులవలన మోసముగలుగను. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగమలమృతంజనపు బిగత్పిళ్ళాలవలన దేశమునందంతటను కలసివది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

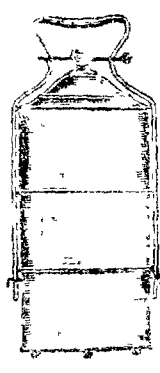
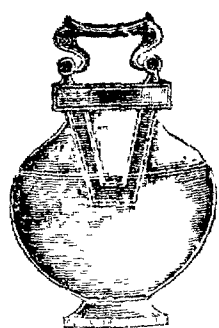
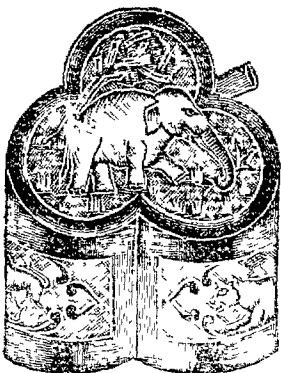
చొక్కపు సీమవెండికి, సవరముబంగారుకు
గ్యారంటీ! గ్యారంటీ!! గ్యారంటీ!!!
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు
మమ్ములను మరువకుడు
బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వస్తుగుండీలు, కఫగుండీలు, గడియారముగొలుసులు,
చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు అత్తికాయగొలుసులు, గజల
పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మకొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొల
తలలోను అమ్మోమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(7) నగలవర్తకులు నెం. 25 చై నాబగారునోడ్డు, మద్రాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబండ్ల నడుపుటయు, ఏ
భాగములు ఏదేని పనులు చేయునో మున్నగు విషయముల
శెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయును.
మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.
The Modern Motor Institute 1/221 Broadway,
MADARS

యిదేకదామంచితరుణము?

బ్రాను, మీకు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచిసమయము. వెండిధర పెచ్చినవేదవ చింతింపకుడు. మీ కొనుటకు
కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కోరినవీటిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు వెండితో యిచ్చెదము.
బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్, నగర్తవేట బెంగుళూరు, సిటీ.

సెక్షన్ 41/82

కాంగ్రెసు సమాధానము

సంఘర్షవృత్తాంతము

వర్ధింగు కమిటీ నివేదనము

భారత జాతీయ మహాసభా కార్యదర్శులగు రాజేంద్ర ప్రసాద్, వల్లభభాయి, జే. బేరే, ముహంబిల్ గాఫూ ఈ క్రింది విశ్లేషక కాంగ్రెసు సమాధానవృత్తాంతమును ప్రయోచించిరి:-

కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము ఆలవాదులలో జేరబొంతున అధ్యక్షతను ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీని జరిగెను. సి. రాజగోపాలాచార్యులవారి పాదపీఠమున, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు బలవరచిన మీదట, ఈ క్రిందివిధమున లా మోడియించెను:-

ఈ క్రింది సమాధానపు వరతులను దృఢపరచి సంఘర్షమున నాచరణలో పెట్టవలయును:-

1. ఇరు పక్షములవారును ఏప్రిల్ 30 వరకును కాన సభలను గూర్చిన ప్రచారమును కట్టిపెట్టవలయును.
2. ఇరుపక్షములవారును వారివారి కార్యక్రమములందు మిగిలియున్న యంతములను, ఒకవలన నికొకరికి ఆటంకము లేకుండ స్వేచ్ఛగా పరిశీలించవచ్చును.
3. అధిక సంఖ్యాక పక్షము గల కార్యక్రమానుసారము ధనసేవము కాంతిపైసల తేచ్చట మున్నగు ప్రచారమును స్వేచ్ఛగా జేసికొనవచ్చును.
4. ఈ ధనసేవమునందును ప్రచారకుల తేచ్చటందును, నిర్వాహకార్యక్రమమున కవసరమై నంతవరకు తప్పిచారమునకు ఇతర సాధారణవిషయములందును స్వల్పసంఖ్యాక పక్షము అధిక సంఖ్యాక పక్షముతో సహకారము జేయవచ్చును.
5. ఏప్రిల్ 30 వరకును ఆయాపక్షములు సలహా యిచ్చిన చొప్పున తద్విధానమునకు గడంపవచ్చును.
6. ఏరాష్ట్రములో నైరకు యిచ్చుకన్న కాన సభలు వానికవికలకాలము గాకమునుపే రద్దుజేయబడవలెననియెడల నై ప్రార్థనలు లాచరణలోనికి వచ్చును.

వైద్యుల సమాధానపు వరతులు వరుసకు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జనసామాన్యమున కందరకును దెలియు నిమిత్తమై వర్ధింగు కమిటీ వా క్రిందినివేదనమును ప్రకటించుచున్నార:-

బొంబాయిలో జనరలెల చివరవారమునందు జరిగిన వర్ధింగు కమిటీ సమావేశమునందు మాలావా ఆయిక్ కలం ఆజద్ యాక్రింది సమాధానవిధానము సుపపాదించిరి:-

1. ఇంకను మామూలుసమయమునందు ఇరుపక్షములను గలూ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పరిశీలించుట అత్యవసరమును బొందవలయును.
2. ఈలోపల కాన సభలను గూర్చిన కార్యక్రమ ప్రచారమును గూర్చిగాని, మరియొక మాతాపక్షమును వైద్యుల దియుటను గూర్చిగాని మాటాడరాదు.
3. అప్పటికి అఖిలభారతీ కానసోల్లంఘనము ప్రారంభించుట తీర్మానించినయెడల ఇరుపక్షములను అందలకే పరిశీలించవచ్చును.
- అట్లుచేయుట కేమియు వీలుగాకుండయెడల ధనివ్యక్తు నాలోచించుటకు బొంబాయి కాంగ్రెసు ప్రత్యేక అవసరము జరుగవలయును.
5. అప్రత్యేక కాంగ్రెసు అవసరము యింకను నెలకు జరుగునగా ఇరుపక్షములను తనతన యభిప్రాయములను ప్రభాసామ్యామునకు దెలుప స్వతంత్రములై యుండవలయును.
6. మరల ప్రత్యేక పక్షము అందలకందెనినవిషయము ఆ సభకు కాంగ్రెసు నిర్ణయము నాచరణలో పెట్టవలయును.
- కొంత చర్చయైన పిమ్మట వర్ధింగు కమిటీ ప్రేక్షకులనే గ్రీవమున నొప్పకొనెను. ఈ సమయమున దేశబంధు వాసున, జాతిపక్షమున అంగీకరించుటకు పంపకలసిదిగా మాలావా సాహెబు గారు తొరబడిరి. అట్లే మాలావా సాహెబు గారు వానిని దేశబంధుకు పంపెనుగాని అది వారిచే అంగీకృతములు గాకపోయెను. వర్ధింగు కమిటీ సభ్యులు గూడ జైల్గాని కలసికొని చర్చించి మాలావా సమాధానవిధానమును వారంగీకరించువలసిని గాని మరొకవిధమున దెలిపిరి. అందు ఎన్నికల బహిష్కార విషయము ప్రస్తుత మామయంబున లేదు గలదు. కాంగ్రెసు అవసరసభలు అంతేమియును లేదు. వర్ధింగు కమిటీ దా ను గా రి నూ చ న పరిశీలించిగాని అంగీకరించుటకు సాధ్యముగాదని కనుగొనిరి.

మాలావా ఆయిక్ కలం ఆదను మరల నికొకసారి తనవిధానమును మానేసవలసిందిగాను జేయుటకు ప్రయత్నించెను. మరలజేసిన ప్రయత్నములవలన వాకిల్యాభిమానులు, కండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తానుదెల్పినవిధానము అంగీకరించిరి అయిన ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీని కాంగ్రెసు జెనరలు సెక్రటరీ కి తంతిజా ర్రబంపెను. అతడు అయిన శేఖరుభద్రాచార్యులతో మరల సమయమున చర్చించుటకు కలకత్తాకు వెళ్లెను మాలావా సాహెబుతోను, కండిత మోతీలాల్తోను నింకను అలోచించి చర్చించినపిమ్మట దేశబంధు వాసు, మాలావా దెల్పిన వరతులకు కాంగ్రెసు అవసర సమావేశమున కన్నికలగూర్చిన యొక సూత్రమును జేర్చి ఉత్తరమునజేసిరి. ఆయన మరల తయారు జేసిన వరతులను, వానితో బంపిన శేఖరుభద్రాచార్యుల నిక్రింద ప్రయోగించవలెనని:-

1. జానమధ్యపాంతములలో కాంగ్రెసు అవసరసభలను సమావేశపరచుటకు ముందు అలస్యములేకుండ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ జరుగవలయును.
2. వైద్యులకు కాంగ్రెసు అవసరసభలను జూపుటకు కాంగ్రెసు కమిటీ సమ్మతించినయెడల ఉభయపక్షములను స్వీయభిప్రాయములను మార్చుకొనకుండనే, తమతమ తప్పు విధేయతలను తాత్కాలికముగ లేకుండ జేసికొని, ఏపిటు అఖిలవరతును యిలో నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును కలసి పనిజేయుమనకు వచ్చును.
3. ఏపిటు అఖిలవరతును ఏరక్షమువారైనను కాన సభల యెన్నికలగూర్చి ప్రచారము సలహా రాదు.
4. కాంగ్రెసు కమిటీ మే మొదటివారములో సమావేశము గావలయును. అప్పటికి పరిస్థితులబట్టి దేశబంధుకును, అలాగా కాంగ్రెసు రాష్ట్రముల సేవకులందు కానసోల్లంఘనము వారంభించుట తీర్మానించునెడల ఉభయపక్షములవారును అట్టి కానసోల్లంఘనమును జేయుటకు సుముద్రవలయును. కాంగ్రెసు అవసరసభ అప్పుడు జరుగ నక్కరలేదు.
5. కాంగ్రెసు కమిటీ అప్పు దేశాంతము చేతనైన కానసోల్లంఘనము వలనన్న యెడల ఇరుపక్షములను తమతమ యభిప్రాయములను ప్రజలకు దెలియజేయుస్వేచ్ఛకు గల్గియుండవలయును.
6. మేలో కాంగ్రెసు కమిటీ కానసోల్లంఘనము వద్దని తీర్మానించినయెడల అన్ని రాష్ట్రములందును సాధ్యమైనంతవరకు దెలిగెటులను నివృత్తపాతముగ నెన్నుకొనుట కర్హములు జరుగవలయును.
7. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభలను నిర్ణయించిన విధమున ఇరుపక్షములకు బద్ధులై యుండవలయును.
8. ప్రస్తుతమున్న కాన సభలను వాని నిర్ణీత కాలములోను, సభ్యులను వారిచే రద్దుజేయబడిన యెడల ఈ సమాధానపు వరతులకు ఉభయపక్షములవారును బద్ధులు గావలరు.

దా ను గా రి లే ఖ

148 రుస్సాకోద్దు, క రీఖర్డిం
ఫిబ్రవరి 7, 1928

ప్రేముడగు మాలావా సాహెబు గారికి:-

నేను అధిక సంఖ్యాక పక్షముతో నే వరతులపైని సమాధానముదానో యిందుతో జేర్చుచు వున్నాను. వనూజేసిన ధనము దెలిగెముగ కన్యకపరుల కలలనో పనపక్ష సభ్యు తీర్మానమునందు విశ్వాసముండి యిచ్చువారిబద్ధమండి, కాన సభ్యులకే ప్రచారము జేయుమనకు మామతమువారు దెల్పు వనూజేయుట కిందువలన కేమియె నాటంక ముండదు. ఆధనమును వనూజేయుటకు నే కేమియును గభలనజేయును. నెం 6 వరకు నాచరణలో పెట్టుటకు క్రింద తెల్పిట్టి విషయముగ జేచో ఒకయేర్పాటు నాకున్న పక్షమై సంబంధపలయును. కాంగ్రెసు ప్రత్యేక సభలను దేశాంతమున వంపుప్రతి జిల్లా నియోజకవర్గాలందును, యిచ్చుకన్న సెక్రటరీ చిరుద్దమునున్న పక్షమున కొక కార్యదర్శి నియమింపవలెననియును.

- (2) రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములందు అట్టి యేర్పాట్లే జరుగవలయును.
- (3) గెండుపక్షములకును ఇద్దరు నియోజకాధికారుల అందరకును.
- (4) ప్రతిరాష్ట్రమునందును యిద్దరుసభ్యులు గల ఎన్నిక సంఘముండదు. ఆసభ్యులు పక్షమున కొకరు నియమింపబడవలయును. ఎన్నికలలో నే మొనరేదనూల వచ్చినయెడల పిట్టరుల ఇంకొక మాదావనిగద్దన కల్గవలయును. కాంగ్రెసు అవసర సభ కనుకలముగ నీ సంఘము వారు ప్రస్తుత మున్న నియోజక వర్గాలములను మార్చవచ్చును. అట్టిపనిని జేయు

టకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారికిగానివిచ్చును. దెలిగెము యెన్నికల జనాభాకు ఈ సంఘమే అన్ని విషయములందును బాధ్యత గల్గియుండును.

ఇంకను నేను దెలుపుచేయునగా నెంకరించిన వరతులను మాపక్షమువారు రందరను అంగీకరింపవలయును.

ఇట్లు

సి. ఆర్. దాన్.

ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీని మాతాపక్షము ఆలవాదులలో సమావేశమై ఒక ప్రత్యేక విచారణసంఘమును నియమించెను ఈ సంఘము మాతాపక్షమును ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీని ఆలవాదులలో సమావేశమున వర్ధింగు కమిటీ వచ్చు యె పిమ్మట నంగీకరింపదగిన వరతుల పంగీకరించుటకు అధికార మీ గాబుజేసిది. ఆలవాదులలో వర్ధింగు కమిటీని ఈ మాతాపక్షము ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నకు ను జరిగిన సంఘానుబంధంలో నాలుగు రకముల సమాధానతీర్మానములు చర్చింపబడినవి. అందు రెండు, కానసభల ఎన్నికల బహిష్కారమును, మరల నికొక కాంగ్రెసు జరిపి అందు చర్చింపకుండనే, అపివేయవలెనని కోరెను. మిగిలిన రెంటిలో ఒకటి దేశబంధువాసు సంస్కరింకగా మిగిలిన మాలావాగారి తీర్మానమును మరియొకటి యాక్రిందిని:-

- (1) ఏప్రిల్ 30 వరకును ఇరుపక్షములను కాన సభలను గూర్చిన ప్రచారము నాపివేయవలయును.
 2. ఈలోపల అన్యోన్యసంఘర్షము లేకుండ ఉభయ పక్షములు వారివారి కార్యక్రమములలో మిగిలినవానిని తని జేయుటకు స్వేచ్ఛగల్గియుండవలెను.
 3. ఏప్రిల్ 30 యె పిమ్మట రెండు పక్షములను సలహాలనుసరించి ఆనూలవిధానమునకు గడంపవచ్చును.
 4. ప్రత్యేక అవసర కాంగ్రెసు సమావేశ మక్కరలేను మాతాపక్షము యానూలవిధములగు సమాధానమునకును యాక్రిందివరకు లోబడుచుండునెడిది.
- “ఏ సమాధానమునకును యెవరైన యేర్పాట్లయినవలెనెడిత కాళములోపల యిచ్చుకన్న కాన సభలను రద్దుజేయవలెనని యెవలనే పనిజేయును”.

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమునందు చర్చింపకుండ కాన సభల బహిష్కారమునకు సంబంధించిన తీర్మానమును తలక్రిందు జేయుటయన్న రెండుసూచనలన్న వర్ధింగు కమిటీ ఒప్పుకొనలేదు. ఇకను మిగిలిన రెండుసూచనలలో జేసిన పంగీకరించుట స్వతంత్ర కాని దేశబంధువాసు తయారుజేసిన వరతులలో కొన్ని విషయములు సంస్కరింపబడినవి. అయిన తెల్పిన యెన్నికల విషయమైన ప్రయత్నములకు మాగు, కాంగ్రెసు కమిటీ మేలో సమావేశమై విషయము, కాంగ్రెసు ప్రత్యేక సమావేశమునకు దెలిగెటుల నివృత్తపాతముగ నెన్నుకొనుటకు వీలగు ప్రయత్నముల జేర్చువలయునని చేర్చిరి.

ఇంకను ప్రత్యామ్నాయముగ నేర్పిన తీర్మానమునకును వర్ధింగు కమిటీ, ధనసేవమునకును, ప్రచారముల స్వేచ్ఛకును సహకారము సుకసాగ్నాలోను మరతుల జేర్చెను.

వర్ధింగు కమిటీ అంగీకరించెద మన్న సమాధానములకు రెండును యాక్రింద విధముగ వచ్చువి:-

నెం 1. వర్ధింగు కమిటీ సంస్కరించిన ఆజర్-దాను విధానము

- 1 ఇరుపక్షములను స్వీయాభిప్రాయములకు ధగగము లేకుండ, తన్ను భేదములను ప్రస్తుతము తలంపకుండ గలలో ఇల్లయించిన విధమున కార్యక్రమమునకు గడంపకుటకు అంగీకరించుచున్నార.
2. ఏపిటు అఖిలవరతును ఏరక్షమువారును కాన సభలలో ప్రవేశము గూర్చి ప్రచారముజేయరాదు.
3. మేలెల ముగియులోపల యానద్యారక కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమును, అప్పటికి పరిస్థితులబట్టి ఆ సమావేశము నందు క్రిక్కిరానసోల్లంఘన మెక్కితగ జేయుటకు నిర్ణయించబడినయెడల ఉభయపక్షములవారును అట్టి కానసోల్లంఘనము నందు జేరవలయును. అప్పుడు కాంగ్రెసు అవసరసభ జరుగ నక్కరలేదు.
4. అప్పుడు యానద్యారక కాంగ్రెసు కమిటీ కానసోల్లంఘనమున కనుబంధించినయెడల యిరుపక్షములను స్వతంత్రముగ తనతన యభిప్రాయములను జనసామాన్యమునకు బోధ జేయవచ్చును.
5. మే 31 లోపల జరుగు కాంగ్రెసు కమిటీ కానసోల్లంఘనము

శివరాత్రి పండుగ ప్రశస్తి పుస్తకం 6312 రూపాయలలో నూతనరూపాయలు తగ్గించబడినవి. ముద్రాపాతి

మన ఆద్యక్షుని నాయకత్వము మ్రోగిపోయి రాక్షసుని
 రాక్షసుని దుష్టచర్యచేత సభకు ఏదీ జరిగినది గాన
 నుండి ప్రత్యేకవచ్చి సదాశివశాస్త్రిని సభకు అధ్యక్షుని వహించెను.
 ఆ సభాధ్యక్షులు ప్రత్యేకవచ్చి సభాధ్యక్షుని వహించెను.
 సభాధ్యక్షుని నువ్వనవించెను అట్లుగా రావు ప్రత్యేకవచ్చి సభా
 ధ్యక్షుని వహించెను. ఈ సభాధ్యక్షుని వహించెను.
 ఈ సభాధ్యక్షుని వహించెను.

దేశీయ వార్తలు

దేశభక్త కొండావేంకటప్పయ్య పంతులుగారు

నేడు వగలు 11 గంటలకు చెన్నపురి చేరిరి
నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రిక కాలయమున
బహిరంగ సన్మానసభ జరుగును

శ్రీ కటిక నేని కళ్యాణరావుగారి కేసు

శ్రీ పునాదురులో విచారణ జరుగును

శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యదర్శి కార్యదర్శి పీఠ గ్రామసంఘముల నేర్పరుచుటకు వర్తకము సలుపుచున్నారు

దేశభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు

కల్లడకురిచి, పెర్లదేవీ గ్రామములలో
నువన్యసిందిరి
కల్లాడికురిచి

ఈనెల 11 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము ఒకటిన్నరగంటలకు దేశభక్తుడు కల్లడకురిచి శ్రీమ. పాముల గారిని ఈశ్వరీపురంలో వారిని తిలకించుటకు వచ్చిరి. అచట వారికి పూర్వభక్తులతో గూడిన స్వాగతము సంగిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు విద్యాయాచరణమున వి. వి. ఎస్. ఆయ్యగారి ఆధ్వర్యమున క్రొంద బహిరంగసభ జరిగినది 500 మందికి పైగా వచ్చిరి. కాళా కాళాగ్రామసంఘమువారు రావత్తిరమండలి వారును సన్నాపకములను సమర్పించిరి. మండలివారు హిందీలో సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. దేశభక్తుడు దాండ్లమున నొకటిన్నరగంటల సేపు ఉపన్యసించెను. జయజయ ధ్యానములచేసెను కలం తీయగా చేరుదు. తిలకు ధికి ధనమొసంగుదు. అస్పృశ్యతను తొలగింపుదు. ఖడ్గయన కట్టుకు. మీ నగరమున జాతీయ విద్యా అయమును నెలకొల్పిండులకు నేను చాల గుంతిపించుచు ముమ్మల నిలిపించిండుచున్నాను. మీ రందరను మీదిత్వ నీ విద్యాలయమునకే పంపగోరెనని దేశభక్తుడు నుడిచెను.

వర్తదేవి

14 వ తేదీ భువనమున 6 గంటలకు దేశభక్తుడు కల్లడకురిచి నుండి తిరునల్వేలికి బయలుదేరి చాళిలో కొన్ని నిమిషముల పాటు పేర్కదేవిలో వాగెను. పేదనుకు రెండుగంటలకు దూరమున నేర్పరుచుచేసిన సభాభ్యుదయము ఈశ్వరీపురంలో వారిని తీసికొనివెళ్ళిరి. ఇచటి గ్రామవాసులలో చాలమంది ఆంధ్రులగుటచే దేశభక్తుడు కాళాగ్రామమును దాటి పిమ్మట తొలిసారి ఆంధ్రమున మృదువుడురైలిని గంభీరపద్యమును నొసంగెను. సభ ముగిసినపిమ్మట 6 మైళ్ల దూరమునందున్న కల్లడికురిచికి బండిమీద వెళ్లి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట కవట చేరెను. (స్వరాజ్య)

కాశీనగరమున భజన కేసు

చెరి 5 రూపాయలు జారానా వేయుట

ఈశ్వరీపుర చేయవలసినవారు లైసెన్సు పొందకలెనని 18 నెలలకుకేసు పోలీసుమాఫర్మేంటు ప్రకటించెను. మరల వా ప్రకటన నరకుచుండెను. రామదాసుగారు, చార్లెస్ అయరవాళ చెన్నై గార్లునుగువారు లైసెన్సు పొందకలెడ భజనచేసిరి యీ నెల 14 వ తేదీని మేనల్దేవులు చెరి రూపాయలు జారానా వేసెనుగాని వారు చెల్లించలేదు.

శ్రీ కటిక నేని కళ్యాణరావుగారి కేసు

17 వ తేదీని నూదూరులో విచారణ జరుగును

శ్రీ కళ్యాణరావుగారు వేంకటగిరి రాజాగారికి బంధువులు. అనంతాద్వయపాతకులు. 1922 ఏప్రిల్లో వీరికి ఒక సంవత్సరము శిక్ష వేయబడెను. కొంతకాలము చెలసాలలోనుండి కాని చెలసాలలో చాలా బంధువుచేసినందున పూచీత్తునిచ్చి విడుదలయ్యెను. ఇతడు మరల పూచీత్తును రద్దుచేసుకొనిరిగాన మరల నూదూరులో శ్రీ (17 వ తేదీ) 107 క్రొంద విచారణ జరుగును. వీరిని కారాగృహమునకు మరల చేసే పంపెదలని చాలమంది తలచుచున్నారు. శ్రీయుత ప్రభాకరగారు విచారణకు వచ్చిన రని తెలియుచున్నది నేడు నెల్లూరునుండి స్వకీయ విలేజురీ తెలిసెను. (కంతివార్త)

శ్రీయుత రంగం శ్రేష్ఠిగారు

కార్యదర్శి సంఘముల నేర్పరుచుట

చిత్తూరుజిల్లా శారాయణవరం వాస్తవ్యులగు సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యదర్శి సంఘకార్యదర్శులలో తొలిసారిగా ఎన్నుకొనిరి. వీరు కడప కర్నూలుజిల్లాలలో కార్యదర్శిగాను పనిచేసినవారని తెలుసుకొందేరి. వీరు 14 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు కల్లడకురిచి నేరునల్వేలికి. అతడు నూకల వేంకటసుబ్బయ్య, (అప్పరాజుపేట) కాకర్ల వెద్దవరయ్య, (మంగుటూరు) కాసిరెడ్డి వేంకటరెడ్డి (పూటూరు), గార్ల మున్నగువారు నేరునల్వేలి వచ్చి శ్రేష్ఠిగారికి పుష్పమాలలను సమర్పించి స్వాగతముసంగిరి. ఒకవద్యసారి అల్లిన ఖడ్గయ బనియను సమర్పించిరి. వారందరను, అప్పరాజుపేటకు వెళ్లి అచట 12 గురు సభ్యులతో గ్రామకార్యదర్శిసంఘము నేర్పరచి అతడు పాములము ఏడుగంటలకు వందలూరుచేరి అచటిరహస్యులను చూచిరి. 15 వ తేదీని అచట గ్రామకార్యదర్శిసంఘము ఏర్పరచిరి. అచటి ప్రిథ్వీ తిలకునిధికి ధనమొసంగిరిని నుడిచుననండి 15 వ తేదీ తొలగివచ్చిరి.

(విలేజురు లాంధ్రమున నేనాసిపంపవలెను. అ.ప.నం)

శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యంగారి ఆరోగ్యము

హిందూపత్రికాధిపతి

శ్రీమాన్ రంగయ్యంగారి ఆరోగ్యమును గూర్చి పలువురు లేఖలు వాయుచున్నందులకు వందనములు. వారికి క్రమముగా నెయ్యదిగా ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. 15 వ తేదీ ఉదయమున ఆనిలి నెయ్యదిగా స్వయముగా వారి మందిరమునకు వచ్చి అయ్యంగారిని చూచి తెల్లరి (హిందూ)

శ్రీయుత

గణేశశంకరవిద్యార్థిగారిపై కేసు

20 వ తేదీకి వాయిదావేసిరి

15 వ తేదీకి కామ్యూనల్ జిల్లామేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యీ కేసు విచారణ జరిగినది. సి. వి. డి రిపోర్టరును ఈ దావా ప్రక్షిప్తించెను. వాడు హిందీకాదు నాకు సంస్కృత జ్యోతిష శిష్యుడు తెలియును. నేనానందములను వదలితిని. ముద్దాయికిని సభితులవచ్చిన మరెవరికిగాని చూపించి దిద్దించుకొనుటకు నాకు వ్యతిరేకపోయినది. అని రిపోర్టరు చెప్పెను. వా ఉపన్యాసము నకలు సరిగాలేదు చాల అబద్ధములున్నవి. భాగమంకియు మార్చివేయబడెను. అని ముద్దాయిచెప్పెను. 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు వాయిదా వేయబడెను. అతడు వ్రాతమాల మియ్యబడును. 124 ఏ క్రొందనేరమాలో పీఠపడెను (అ. నె. ను.)

హిందూరిలియజను ఎండో మెంట్యుబిల్లు

ఉడిపిలో యీనెల 31 వ తేదీని హిందూసభ జరుగును

ఈనెట్టుమకలన చాలవస్తము కలుగును. అన్యవశానలంబులు పెద్దయ్యద్యోగులుగా నియమింపబడరను పూచీత్తును కాన వీని నాడేపింతుటకీ బహిరంగసభ యీనెల 31 వ తేదీని జరుపవలెనని యీనెల 4 వ తేదీని మంగునూరులో నిర్ణయింపబడెను. ఈనెట్టుమును నిశ్చయింబ వ్యాయ బద్ధమగు నాం దో క న ము చే యు ట క గా క స్థిర ము గా హిందూసభను కాభోపకాభలతో నీవేళమున నెలకొల్పుటకు నూడ కానభలో నిర్ణయింపబడును గాన హింతువులందరను ముఖ్యముగా రావలెను. ఉడిపి గొప్పపుణ్యక్షేత్రము. శ్రీకృష్ణ దేవాలయ మంతున్నది. విద్యుతరీతి స్థావరము శ్రీమధ్యాహ్నంబనాత స్వయముగా నీదేవాలయప్రతిష్ఠ చేసిరి. మైసూరులో పిఠాగామిదగా గాని జంకునూరు మీదుగాగాని ఉడిపికి రావచ్చును. అచట మోటారుబస్సులు శిథిలముగానుండును. క్రతి నిభులకు ప్రేక్షకులకు సహ్యానంఘమువారు బసలు మున్నగు సౌకర్యముల నేర్పాటు చేసెదరు. ఉత్తరములు వ్రాయగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

“అనంతకృష్ణాచారిగారు, ఏజెంటు, కనియూరు మతము, ఉడిపి దక్షిణకన్నడము” సన్మాన సంఘ కార్యదర్శి అని సహాసకొప్ప కృష్ణాచారిగారు ఎం ఎల్. సి. మైసూరు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుఉడిపినుండి రాసిరి. (కంతివార్త)

గుంటూరుపోషలు సర్వీసులీగు

వార్షిక సమావేశము

శ్రీయుత వడింకల్లి నరసింహా రావుగారి ఆధ్వర్యమున క్రొంద నీదభ గుంటూరులో 18-వ తేదీని జరిగినది ఉద్యోగులునూడ కొందరు వచ్చిరి. ప్రాధికము వార్షిక నివేదికను చదువుటజరిగినది. కార్యదర్శి పి. నాసింహంగారు పాటుల సమావేశమును కోరుచు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట రికరెడు ఎల్. ఏ. గోటవాల్లు గారు అమెరికా దేశమునందు దీనిని గూర్చి జరుగుచున్న పనిని వివరించిరి. రాత్రిపాఠశాల విద్యార్థుల సంఘమున జరిగినది. పిమ్మట శ్రీయుత ఉన్నతలక్ష్మీవారాయణగారు లోకసంగ్రహమును గూర్చియు నిమ్మచాతుల నుద్ధరించుటకు గూర్చియు ముచ్చటించిరి. అచట విద్యార్థులకు బహుమతుల క్రొంద ఖడ్గముజట్టల నిచ్చిరి. ఆధ్వర్యము కడపకు కొంతముచ్చటించెను. దృక్పథము మారలెను ప్రజలలో పరస్పరసహాయ మేర్పడవలెనని ఆధ్వర్యము నుడిచెను. (స్వకీయవిలేజురీ)

వాసవాంబాఆర్యవైశ్యయువకులసంఘముచిత్తూరు మైసంఘము రెండవ వార్షికశత్రువు మహాసభ దుక్కోదారి సంవత్సరము ప్రైత్తునూగిల్లు (18-2-1933) తేదీ భానువారము సా.సం.లెము 8 గంటలకు చిత్తూరు శ్రీమత్కృష్ణకా పరమేశ్వరీ దేవస్థాన కలెక్టునుందు ముప్రసిద్ధకర్తవైశ్య మ. రా. రా. శ్రీ. సంద్యాలం కుప్పసామిశ్రేష్ఠిగారి యాజమాన్యమున జరుగును. ఈనెల యతి రాజాశ్రేష్ఠి, ఆధ్వర్యము.

న్యాయస్థానవార్తలు

చెన్నపురి హైకోర్టు

హాజరలు జస్టిసు స్పెన్సరు

క్రిమినలు రివిజను కేసు 667-1922

క్రి. రి. పిటిషను 561-1922

ఈ కేసును గూర్చి జస్టిసు మన్మథగుప్తాలో ప్రకటించబడిన తీర్పు సరిగా నుండలేదు గాన సరియైన తీర్పు పరిశీలించి తిరిగి ప్రకటించబడుతుంది.

పిటిషనరులు { క్రిమినలు పిటిషనరులు (మొదటిది)

హట్టాజు గారు వంశం కట్టాభిరామరెడ్డిగారూ,

రెస్పాండెంట్లు (పిటిషనరు - కంప్లయింట్లు)-డాక్టరు కట్టాచంద్రశేఖరరెడ్డి.

ఈ కేసును మరల కడపజిల్లా డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేయవలె నని కడపజిల్లా మేజిస్ట్రేటు చేసిన పుత్రతత్వపు రద్దు తరచవలెనని, పిటిషనరులు హైకోర్టులో పిటిషను పెట్టి పిటిషనరులవత్తుడు వి. సత్యనారాయణ గారును, రెస్పాండెంట్లు తత్తుడు వి. ఎల్. ఎలిరాజుగారును ప్రభుత్వమువత్తుడు కి. ఎస్. గణపతిగారును వ్యాయవాదులుగా వచ్చియుండిరి.

తీర్పు

మరల విచారణ చేయటకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు చూపిన గొంతు కారణములను గూడ సంతృప్తికరములుగా నుండలేదు. నిజము దాదాపు సమగ్రముగా నుండలేదు ఆ గొంతు కట్టుబడుటకు మైత్రి కలగలేదు గాన క్రిమినలు విచారణ జరుగవలె నని మేజిస్ట్రేటు తేలికెను. క్రిమినలు కేసులుగాని నిజము దాదాపుగాని జరిపించుటకులను సన్నటికిని మైత్రి కలగలేదని నా అభిప్రాయము. 494 క్రింద ఉత్తర విన్యూటకు పూర్వము కంప్లయింట్లు తుడు సరిగా తెలుపలే దనునది తొందరకారము. కేసుచేసినవారు ప్రభుత్వమువారు వైతత్వం కంప్లయింట్లు తెలుపవలసరములేదు.

గాన జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును రద్దుచేసితిని

పోలీసువారు విచారించిన కాగ్ని జబ్బులనేరములతో పాటు జరిగిన ఏకానుకాగ్ని జబ్బులు నేరములను గూర్చియు కంప్లయింట్లు క్రొత్తగా కంప్లయింట్లు పెట్టడం లెచినవో దాని కట్టి ఆ తర్వాత మును లేదు. లేదా అట్టివాను కాగ్ని జబ్బులు నేరములనుగూర్చి మరల విచారణ చేయటకు మొకటి మేజిస్ట్రేటు నే మరల కంప్లయింట్లు కొరవచ్చును. ఏలనగా 494 సత్తరపు కాగ్ని జబ్బులు నేరములకు మాత్రమే వర్తింతుమని వానుకాగ్ని జబ్బులు నేరములకు వర్తింతు.

(సం) మొదలమొదల

డిప్టీరిజిస్ట్రా 10-3-28

మొట్టమొదటినుండియు పోలీసువారు పరిశోధనా పత్రము పోలీసువారి విచారణ సరిగా నుండలేదనియు గాన తనకేసు నే విచారణ జరుపవలెననియు కృష్ణారెడ్డిగారు రాజంపేట డిప్టీ మేజిస్ట్రేటును కోరిగాని వారులు చేయక పోలీసువారి కేసునే పట్టుకొని.

నిజముదాదాపు రెడ్డిగారికి ఆనమముగా తీర్పుచెప్పగానే పోలీసువారు తన కేసును వదిలుకొనిరి. అట్లు పోలీసువారు కేసు వదులుకొనుటకు తన వాక్యమును కాపాడుతూ తన కేసుకు విచారణ చేయవలెననియు రెడ్డిగారు మరల కోరిరి. ఒకమాటు కేసు రద్దుచేయబడిన పిమ్మట వై అధికారుల పుత్రతత్వపు లేదేమని విచారణచేయ వలెనని మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. అందువై కృష్ణారెడ్డిగారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు పిటిషను పెట్టిరి. ఆరడు విచారణ చేయవలెనని ఉత్తరువు చేసెను. దానివై ప్రతికర్తయు హైకోర్టులో పిటిషను పెట్టగా వై ఉత్తరు వియ్యబడెను. ఇది నిజస్థితి యని రెడ్డిగారివలన మాకు తెలిసినది.

కాకినాడలో అన్నసత్రమునకొకరు 12000

రూపాయలనిచ్చుట

కాకినాడ కాపురముల వైఖ్యలు దిట్టారి అచ్చికాదు. తమ తండ్రిగారిపేర వోకభర్తలన్న సత్రమును చేయుటకు నిశ్చయించి వచ్చెను. వచ్చెను. వచ్చెను. 12000-28 కేసు దానము చేసి సత్రము జరుగించువాడు అనిపికరు వారమువాడు.

మహాత్మనిర్బంధ వారిక మహాత్మవము

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ప్రకటనము

హర్షికోత్సవమును జయప్రదముగా జరుపుడు

సోదరులారా! సోదరిమణులారా! !

ఈ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారమునాటికి మన గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమున కేగి వచ్చి రము పూర్తియగును. ద్వితీయాబ్ద మానాడే ప్రారంభమగును. ఆనాడు భారతదేశమునం దంతటను వార్షిక మహాత్మవమును జరుపు టలిమాఖ్యము. దేశమునం దన్నిజాతుల, మతముల, రాజకీయకక్షుల వారును స్త్రీలును పురుషులునుగూడ నాపరమపవిత్రమహాపర్వదినమున నిర్మలభావముతో సేకమించి వార్షికోత్సవమున పాలుగొనగలుగుటకు తమపూర్వపుణ్యవశమున తమకట్టి అవకాశము లభించెనను పవిత్రోత్సాహనిర్మలభావముతో నుత్సవమును జరుపగోరెదము.

ఏ మహా తపోధనుడు- ఏసాధుమూర్తి తన సర్వవ్యయమును సర్వసౌఖ్యమును త్యజించి దేశము నందు నూతన జీవకళను ప్రతిష్ఠింపగలిగెనో- ప్రపంచమునం దన్నిదేశములవాకును మనమాతృదేశము నధికముగా గౌరవించునట్లు చేసెనో- అట్టి యోగివర్ణుని నిర్మలాత్మ నానాడు దేశీయులందరును భక్తి భరితులై వినమ్రులై ఆరాధింపవలెను.

ఆనాడు భారతదేశమునం దంతటను సర్వకార్యములను పరిత్యజించి హరిటాలు జరుపుట ముఖ్య తమమని కాంగ్రెసుసభ్యులును జాతీయాభివృద్ధిని గోరువారందరును బాగుగా గ్రహింపగలుగుమరని ఆశించెదము.

ఆనాడు దేశీయులు గాఢభక్తితో భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. మరల గాఢదీక్షను బూచుటకు వైవస్థిధిని ప్రమాణ మొనరింపవలెను.

మేము దేశసంచారము చేయుచున్నాము గాన దేశీయులకు స్వాతంత్ర్యసంపాదనదీక్ష గాఢముగా నున్నది గాని కొంచెన కొరవడలేదని బాగుగా గ్రహింపగలిగితిమి. ఈ వార్షికోత్సవమును దేశీయు లందరును సరిగా జరిపినచో దేశీయులందు నూతనోత్సాహము మరల సమగ్రముగా నెలకొనుట నిశ్చయము.

రాష్ట్రీయ- మండల- గ్రామ- సంఘములవారు స్వంతములను పూర్తిగా వినియోగించి యీ మహాత్మవమును జయప్రదముగా జరుపగోరెదము.

ఎరవాడ చెరసాలలో తనకొట్టలోనుండి మహాత్ముగూడ నాదినమును దేశహితార్థము ప్రార్థనల తోనే గడపునని మేము నమ్మెదము.

కావున దేశీయులందరును స్త్రీలును పురుషులును మహాత్మునితో కలసి వ్యరాజ్యసిద్ధికొరకు వైవ ప్రార్థనము సలుపవలెను. గాంధీమహాత్ముని శరీరము ఇరుపకమ్ములమధ్య బంధించబడినను సర్వవ్యాపి యగు నాపూజనీయుని పవిత్రాత్మ మనమధ్యనే యుండవలెను.

(సంతకములు) రాజేంద్రప్రసాదు, మొజామాలీ, వల్లభాయీపటేలు, జమునాలాల్ బజాజ్, సి. రాజగోపాలాచారి- కలకత్తా మార్చి 16. (తంతివార్త).

ఆగాఖాన్ గారు

చెన్నపురి మహమ్మదీయులసన్మానము

మార్చి 15:- తేటి సాయంత్రము చెన్నపురి మహమ్మదీయులసన్మానము వార్త ప్రకటించింది. సన్మానించి మొక విం దొనగిరి. భారతీయులు అయిరోపీయులు మహమ్మదీయులు అన్ని నురములవారలూ వచ్చియుండిరి. తొలకెక్ ఖాతీ ఇస్మా త్ సేలుగారు సన్మానకర్తలు చదివి దానినే యొక చక్కని వెండిసంపుటమున భద్రపఱచి అబ్దుల్ హక్ సేలుగారు ఆగాఖాన్ గారికి సమర్పించిరి. ఈ సన్మానపత్రమున కిట్లు ఆగాఖాన్ గారు బదులివ్వగిరి.

హృదయపూర్వకముగా తమకంటికి కందముల వర్పించెద. నాకు కేసు మీరు జూపిన సన్మానమునకై తమయొక నే నెంతయో ప్రభుత్వము. ఈపురమున పీఠించి టచ్చుని మొగవర్చు రు కంపము తొలకెనవాహ్యునిచ్చును మహమ్మదీయు ప్రముఖుల సందర్శించి వారితో చెలిమి చేసి కొన సమయము కట్టినవలెనని సంతసించితిని. నే ననుకొనిట్లు ఆనెమిక్రము నాకు కేసు లభించి. వారు ముందెన్న చేసి యొక నాడు తమ పూర్వప్రేమసేహితునిగా నన్ను భావించు రనుకొనియెను. నేను కేసునకు విడుదలమై బావంబుక గడిచితిరి. అట్టి గర్ విశ్వవిద్యాలయము, యిత్యోద్యోగదేవిద్యాలయాలు మనమ తమునేగాక, మన జాతీయతనుగూడ భిన్నుని పొందించునని తలచుచి. నేను తురుష్క- స్వాతంత్ర్యార్థము చాల ప్రయాసపడి తిని తాము జెప్పితిరి. ఆది ప్రతిమహమ్మదీయుని విధియొక్క న్ని. ఇంకను విడుదలకై లంకెంచక యున్నను, కమాధాన ములు యొకయు మరుగునొక్కను, మానే, త్రిశిరుసు, తర్కి చారిని తెలిసి త్వరలోనేవారి, నిండుగా వాసుకొనగలగెనను మ్మి క. బ్రిటిషదేశమున సాభారణజనల కందరి కంటివేరు తుర్కి-

మీర సుండిరితకేసులకు తెలియను. గతకర్నము రీడింగువ్రక్తు పు గారుకవిడి స్పాచియందలి, తమ ప్రభుత్వప్రకాశియములు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కెరిగించిరి. వానిని మనము నుజుగ గూడదు. భారతదేశపు నిత్యయాస్థితికల, బ్రిటిషు ప్రభాసా మ్యానువల్ తెలుపుమందెన, డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు కుజితము. డెయిలీ మొములు, ఈ వినింగువ్యయ ఇత్యాద్య నేకకర్తలవ మన మెల్లరము చాల కృతజ్ఞులము. అయికోపీయ దేశమున తుర్కివారి సమస్యను సాదరభావమున ఆర్థముజేసికొని, దానికై మనపూర్వకముగా కృషిసలిపిన ఇస్మహానీగారు నేడుమనమధ్య నుండుటగూడ సంతోషదాయకము. ఇకంతము గతము డిక్టేటరువము చాల కాలయాపనము జేయవలసరములేదు. భావిని గూర్చి విచారించవలెను. మహమ్మదీయు ప్రపంచము నుందు వోలె సిక్రెటోరీకాలదు. సాఫీక, ఆర్థిక విద్యావ్యాపక సమస్య లనేరములు పరిష్కరింప దగియున్నది. వానిని చక్కగ పరిష్కరించితి మేని మనవిధి పెరవేర్చవార లగుదుము.

గుంటూరులో విద్యోగమునభలు

తగ్గురువై వ్యాలయమున నున్న చాక్లరు మునుశూరగార ను వైద్యురాలు కోకలవ చాలబాగుగా వాదించు యందుట చే మ్యునిసిపలుసంఘము వారు రాకుమ విద్యోగము వ్రతములను పుట్టించిరి. చాక్లరు వగ్గురుగారను వైద్యురాలు అసహాయవా దులకు సరిగాదికల్ప చేయవలసరకలి కలకుగాని యీపాతుగాలి విషయమున వట్టి చెడ్డనే చెమయును లేదు.

సహకార సంఘముల వారు టిజిస్తోరు బంపాల తొల మేకెగారికి కచ్చువిద్యార్థులు పిట్టాపురపురమున నున్నది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సంవత్సరం మార్చి నెల 16-వ తేది

శుక్రవారము

దేశభక్తునకు స్వాగతము

ఆంధ్ర నాయకుడును, త్యాగధనుడును, కర్మయోగియు నగు దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులు గారికి, మనఃపూర్వకముగ స్వాగతము నొసగెదము. ఆంధ్రదేశమునందు నూతనశక్తి మారంభించుటకు దేశభక్తుడు ముఖ్యకారకుడు. ఆంధ్రోద్యమాశయములు నూతన జాతీయోద్యమమునందు సఫలమయ్యెను. ఆంధ్రదేశమున ప్రజాభిమతిగలిగిన నాటనుండియు వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు తమ ధర్మమును ఆకుంఠితదీక్షతో నిర్వహించుటయగాక, ఉద్యమాభివృద్ధికై అర్పణజేసిరి. ధనార్జనవృత్తిని విస్మరించి, త్యాగపథము నందు మార్గదర్శకులయిరి. ఆంధ్రోద్యమమునండి, దేశభక్తుని విడదీయుటకు వీలులేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రసంపాదనము, ఆంధ్రోద్యమాశయములలో నెక్కిటియయినను, కాంగ్రెసు సంపాదన సఫలమయినది. ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రభుత్వమువారిచే స్థూలముగ నిర్మింపబడుచున్నను, వ్యవహారమునందు ఆంధ్రరాష్ట్రపుయునికి గుర్తింపబడినది. భారతవర్షమంతయు ఆంధ్రులను, ఆంధ్రదేశమును, గుర్తించినది. కాంగ్రెసుసభ ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకపుటనికి గలదిని ఆంగీకరించుటయగాక, ఆంధ్రులు మొదటినుండియు గోరుచున్న భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగమును గావించుట, గొప్ప విశేషమని ఎంచవచ్చును. హైందవ జాతీయతకు మూలాధారమైయో, కాంగ్రెసుసభ గుర్తించుట చేతనే దేశమండలము గలిగిన అఖండప్రజాభిమతి సాధ్యమయ్యెను. హిందూదేశమున సంయుక్త జాతీయతయే ప్రజలగలదు. ఆంధ్రులు, కర్నాటకులు, బ్రాహ్మణులు, ఘోరజనులు, మహారాష్ట్రీలు, బెంగాలీలు, మొలగు జాతులు గలసియే సర్వంగ శోభితులుగ హైందవజాతి తీర్చుచున్నది. జాత్యభివృద్ధి కీ విభాగములను గుర్తించుట యవసరము. ప్రజలలో జాతీయభావము ప్రవర్ధిల్లుటకీదియే ముఖ్యమార్గము. ఆంధ్రోద్యమము చాటించిన మూల సూత్రమును, కాంగ్రెసుసభయు మహాత్ముడును ఆంగీకరించుటవలన, ఆంధ్రోద్యమము సఫలమగుటయగాక, భారత జాతీయోద్యమమునకు మిగుల బలము గలిగెను. వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు ఆంధ్రోద్యమ సాఫల్యమున కెటుల తోడ్పడినదియు, జగద్విదితి మగుటచే నీట వివరింపవలెను. ఆధునికజాతీయోద్యమము ఆంధ్రోద్యమవికాసమే యగుటచే, ఆంధ్రనాయకులగు పంతులుగారి యుద్యమమునందు తానూహనతో చాల్చుట వింతగాదు. ఆంధ్రదేశము, మహాత్ముని యుద్యమమువల్ల జూపిన మహా త్యాగమునకును కారణమిదియే. కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ నిర్వహణ పిచ్చుకు నుండియు, దేశభక్తుడు తన సహజశక్తినితన మహాత్ముని యాజ్ఞేముల ననుసరించుటకు వినియోగించెను. దేశభక్తుని గుణశిలమును, మహాత్ముడు గ్రహించెను. ఆంధ్రులలో కెల్ల దేశభక్తుడు మత్తమొడిగి, మహాత్ముడు కీర్తించెను. ఆంధ్రులను నిరాకరణకథమునందు పడుపుటయే గాక, దేశభక్తుడు కాననోల్లంఘనము నారం

భించి తన వట్టిమ గనుపడుచుగలిగెను. ఇట్టి మహామహనీ అధికారులు నిర్బంధమున నుంచుటయం కాశ్చర్యములేదు. తక్కుంగలవారి కెల్లరకు గలుగుచున్న గౌరవము, దేశభక్తునకు గలుగుట విశేషము గాజాలదు. కాని దేశభక్తునిబోలు నాయకశ్రేష్ఠులకు తానస్థానమయిన కారాగృహములు, కారాగృహములు గాక స్వర్గభామము లగుచున్నవి. వాని యవచిత్రత దొలగిపోయినది. నిర్బంధవిముక్తుడయిన దేశభక్తుని కీర్తి వేయమడుగు లతిశయించినది. నిర్బంధమును విడిచిన అధికారవర్ణము తన ప్రతిష్ఠను కోల్పోయినది. దేశభక్తుని తమిళదేశ పర్యటనము, ఎటుల జయప్రదముగ ముగిసెనో గాంచిన, స్వార్థత్యాగులశీలము నిర్బంధములవలన సానబెట్టిన మాణిక్యమువలె ఎక్కుడు దీప్తితో వెలుంగునని స్పష్టమగుచున్నది. తమిళదేశవాసులు దేశభక్తునిపై ప్రేమాతిశయము జూపి, వారికి ప్రీతిపూర్వకమగు స్వాగతమునగిరి. భాషాభేదము, ఎట్టి ప్రతిబంధకమును గలిగింపలేదు. ఆంధ్రోద్యమ నాయకులగు పంతులుగారిని, తమిళులు గౌరవించుట జూడ, భాషాప్రయుక్త విభజనము ద్వేషమును పెంచదనియు, ప్రతిజాతీయు తన సాంప్రదాయముల ననుసరించి దేశభివృద్ధికై పాటుబడు కొలదియు అన్నిజాతులమధ్య అన్యోన్యప్రేమాతిశయము వర్ధిల్లుననియు తెలుతెల్లమగును. దేశమున కడు సందీగ్ధమయి మరుదొలచినపుడు, పంతులుగారు నిర్బంధమునుండి వెలువడుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునందు తానూహము తగ్గెననుట కాధారము లేదు. నాయకులు తిన్నగ బనిచేయుచో, ప్రజలు దేశభక్తిని జూపుదురనుటకు సందియములేదు. నిర్బంధ విముక్తులయిన ప్రముఖులు మరల తమతమ మండలములకు జేరినవిమ్మట, నూతనసంచలన మారంభమయ్యెను. క్రజోత్సాహమునకు కొరతలేదు. అధికారులు మరల నిర్బంధవిభానమును సాగించుటయే, ఇందుకునిదర్శనము. నాయకులను మరల నేనిముసమున నిర్బంధముననుంతురో జెప్ప వీలులేదు. అందుచే ప్రజలీమారు కేవలము నాయకులపై ఆశపెట్టుకొనక, కాంగ్రెసువిధించిన ధర్మమును వారి యంతటవారే నిష్కర్షగ నిర్వహింపవలెను. నాయకులు స్వేచ్ఛగనున్నను, నిర్బంధమున నున్నను, వారిమనముల కప్పుడు ఆందోళనకారణ ముండదు. సంతృప్తహృదయులై, వారు ప్రవర్తించగలుగుదురు. దేశభక్తుని యాగమనము నవకాశముగ గైకొని, ఆంధ్రు లన్నిప్రాంతములలోను, కార్యోత్సాహమును కనుబటువలయును. కాంగ్రెసుసంఘము లందు, సభ్యుల సభికముగ జేర్పవలెను. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనమును సమకూర్పవలెను. మాతృసేవా తత్పరులను సంపాదించవలెను. స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమగు నిర్మాణ కార్యక్రమమును తక్షితో నిర్వహించి దానిని సాధ్యమగునంత త్వరలో బూర్తిచేయవలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమము తగినంతఘాటుగ కనుపింపకపోవచ్చును గాని, స్వరాజ్యనిర్మాణమున కిది యత్యవసరమని ఎల్లరును ఆంగీకరించియున్నారు. మహాత్ముని యొక్క ప్రతిభావిశేషము, నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు ప్రతిఫలించుచున్నది. ఆంధ్రులు నిర్వహింపవలసిన కార్యము మహాత్తరమయినది. కాని, ఎల్లరును తమతమ విధుక్త ధర్మమును నిర్వహించుచో ఇక్కార్య మొక లెక్కలోనిదిగాదు. అతిసులభముగ దీనిని నిర్వహింపవలెను. ప్రజలకు దృఢ సంకల్పమును, కార్యదీక్షయు ముఖ్యములు. దేశభక్తునకు స్వాగత మొసగుటకు, అతని యాసతిని కొనసాగించుటయే ముఖ్యమార్గము. భాషాగౌరవములవలన ఆతనిమానస ముప్పొంగదు. దేశభక్తుడు

ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కృషి సలిపి ఆంధ్రులను శీఘ్రకాలములో గమ్యస్థానము జేర్చుటయ, పరాత్పరు డనుగ్రహించు గాత!

రాజకీయశిక్షితులు : శాసనసభాసభ వేళము

రాజకీయ నేరములకెంద ఆరుమాసములకు బైగ శిక్షితులయినవారికి, శాసనసభాసభ వేళము నకుగల అనర్హతను తొలగించవలయునని, ప్లేటు కోన్నియసభలో రజ లీగారు తెచ్చిన తీర్మానమును ఆందుపైని జరిగిన చర్చను పాఠకులు గ్రహించి యుందురు. ఇంగ్లండులో నిట్టివారు కామన్సునభలో ప్రవేశింపవచ్చునుగాని, హిందూదేశమున శాసనసభలలో బ్రవేశింప వీలులేదు. ఒకమాదు నిరాకరణపత్రమువారు శాసనసభలలో బ్రవేశించిన, వారు మార్పుజెందెదరని రజ లీగారు ఆశపెట్టినను, దాదాభాయిగారు గాని ప్రభుత్వసభ్యుడు గాని ఈవాతము నామోక్షింపలేదు. నిరాకరణ పత్రమువారు పశ్చాత్తాపముజూపి కరణువేడిగగాని, శాసనసభలలోనికి రానిచ్చుటకు వీలులేదని దాదాభాయిగారు నుడివిరి. శాసనసభలను ధ్వంసము జేయ నెంచువారిని లోనికి రానిచ్చుటకు వీలు గల్గింపగూడదని, ప్రభుత్వసభ్యులకు క్రేరారుగాకు పలికిరి. శాసనసభలలో బ్రవేశింప నెంచెడి అసహాయవాదులను అధికారు లవమానపరుప దలచి రని, తెల్లమగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో సహాయ నిరాకరణపత్రమువారు తమగౌరవమును నిలుపుకొనుట ముఖ్యపశ్యికము. కాంగ్రెసులోని ఉభయపక్షములకును అలహాబాదులో సమాధానము గుదిరి యుండెను. ఏప్రిలుమాసాంతమువరకు ఉభయమును కలసి కాంగ్రెసు ఆదేశములను నిర్వహించుట కంగీకరించిరి. కాని శాసనసభలు మామూలు కాలము ముగియకముందే యంతరించునని తమకు వర్తమానము దెలియుటచే, సత్యమూర్తిగారప్పడే శాసనసభకు అభ్యర్థులుగ నుండుమని ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారింకను ప్రకటనము గావించకమునుచే, సత్యమూర్తిగారు తొందరపడుట మిగుల శోచనీయము. రాజీని ఇంత చులకనగ జూచుట, వారి కే మాత్రము భావ్యముగాదు. అలహాబాదులో గుదిరిన రాజీ తాత్కాలికముగగాక శాశ్వతముగ నిలిచియుండవలెనని నెహ్రూ పత్రముప్రభృతు లాశీర్వదించిరి. సత్యమూర్తిగారి వేగిరపాటు, శాశ్వతసమాధానమునకు సహాయకారి గ నేరదు. ఈవిషయ మెటులున్నను, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు సమ్మతముగలవా రందఱును నడుముగట్టి, తమధర్మమును దృఢమగుదీక్షతో నిర్వహింపవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమము త్వరితముగ నెఱవేరుకొలదియై, సందీయములన్నియు మంచుగఱగినటుల దొలగిపోవును. కాంగ్రెసుపక్షములలో గలిగిన యైకమత్యము శాశ్వతముగ నిలుచుగాక!

సైన్యము: భారతీయోద్యోగులు

భారతీయ సైన్యమునందు, భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలయునని, ఇటీవల సామ్రాజ్య శాసనసభలో తీర్మానము జేబడగ, ఎనిమిది పటాలములలోమాత్రము భారతీయోద్యోగులు నియమింపబడుదురని సైన్యాధికారి దెలిపినవిమ్మట, సభ్యులుప్పొంగిరి. ఎనిమిదిపటాలములలో భారతీయుల హక్కులు గుర్తించబడినచో, మిగిలినపటాలములలో గుర్తించబడుట కెంతకాలమో బట్టదని వారు ఊహించియుందురు. అంతయుగాని సైన్యాధికారి దెలిపినవాక్యముల యర్థమును విరపుడు తిన్నగ

పరిశీలించరయిరి. దానియర్థమేదియో, మొన్నటి
 దినము నై నీక వార్యదర్శియగు బద్దనుగారు సామ్రా
 జ్యశాసనసభ్యుల కెరుకపరచిరి. వీరు తెలిపిన సంగతు
 లబట్టి ఎనిమిదివటాలములలో భారతీయోద్యోగుల
 ను పూర్తిగ నియమించునప్పటికి 23 సంవత్సరములు
 జట్టును. ఎనిమిదివటాలములలో పనిముగిసినపిమ్మట
 గాని, ఇదిరవటాలములలో భారతీయోద్యోగులను
 నీకుమ్యుకరని తలంపవచ్చును. అందునుగూర్చి
 ప్రశ్ననంగ, తా మిపు డేమియు జెప్పజాలమని
 ప్రభుత్వమువారికి. భారతీయపై న్యము నంకితు
 భారతీయోద్యోగులతో నింపుట కెంతకాలము జట్టు
 నో యూహించుట సులభసాధ్యము. స్వరాజ్యసిద్ధి
 కన్నను, ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయుల కీచ్చు
 ట ముందుగ జరుగవలయునని, మితవాదసోదరులు
 డెలుపుచుందురు. ఇటుల జరుగవలసినచో, స్వరా
 జ్యము సిద్ధించునప్పటికే ఒక కతాబ్దము తక్కువబట్ట
 డు. అంతవరకును మితవాదులు వేచియుందురా?

లాల్ బహదూరు గిరిగారు

లాల్ బహదూరు గిరిగారు, సహాయనిరాకరణా
 వలంబులు. వీరిని మొదట డార్జిలింగులో నరేంద్రశేసి,
 ప్రవాహారములేకుండ ఇటునటు దిరుగుచున్న నేర
 క్షోకింద ఒకసంవత్సరము జామీనుకీడును విధిం
 పిరి. జయిలులోనున్నపుడు సామాన్య నేరస్థుల
 వలె చేతిముడ్రలసియుడని ఆధికారులు వీరిని బల
 వంతపెట్టిరి. ఆత్మకారవమును నిలుపుకొనుటకు
 వీరందఱు నిరాకరించిరి. అందుమీద వీరిపై
 మూడుమాసములశిక్ష సధికముగ విధించిరట. ఆ
 పిమ్మట వీరిని అలిపూరుజయిలుకు సామాన్యపు
 ఖయిదీగ మార్చిరి. అటపిమ్మట బరంపురంజయి
 లుకు మార్చిరట. అక్కడ ప్రత్యేకపురగతి ఖయి
 డీలవిషయమున ప్రవర్తించినరీతిన, అధికారులు
 ఏరియేడగూడ పొరబాటున ప్రవర్తించిరట. ఆ
 పిమ్మట తమ తప్పిదమును తెలిసికొని, మరల
 కూమూలుఖయిదీగ హుగ్లీజయిలుకు వారిని పంపి
 రట. సహాయనిరాకరణావలంబు తెట్టియవస్థలపా
 గ్గావలయునో, వారిని కష్టపెట్టుట కధికారులెటుల
 మెనుదీయరో ప్రహించుటకు గిరిగారిచారిత్రము
 జాలును. పైనడెలుపబడిన వివరములు శెంగాలు
 ప్రభుత్వసభ్యులగు గా. స్టి ఫెనకగారు తెలిపిన
 వగలుచే, అతిశయోక్తి యనుట కేమాత్రము
 నిలుండదు.

సిమ్లా యాత్ర

సిమ్లాయాత్రను ప్రభుత్వమువారు మానుకొ
 నవలయు వనియు, సిమ్లాలో శాసనసభా సమావేశ
 కమును జరుపగూడ దనియు దెచ్చిన తీర్మానములు
 కెందును సామ్రాజ్యశాసనసభవారిచే నిరాకరింప
 బడెను. డిల్లీ వేసవి తా మిప్పుడే భరింపజాల
 కుంటిమని, హాయిలిగారు మొరలిడిరి. ఈ తీర్మా
 నము నుపసంహరించుకొనుడని, సభ్యులు గొందరు
 కేకలిడిరి. రంగాచార్యులుగారు తెలిపినటుల, చల్ల
 దనమే ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమగుచో లండను
 చుండియే పరివాలింపవచ్చును. హైందవ శాసనస
 భను సిమ్లాలో జరుపగూడదను తీర్మానమునకు,
 సభ్యులలోనే కొందరు వ్యతిరేకముగ ప్రసంగించిరి.
 డిల్లీ వేసవిని తాము భరింపజాలమని, హార్డెన్ నలగ
 లాల్ గారు మొరబెట్టుట విచిత్రము. డిల్లీ వేసవినే
 శాసనసభ్యులు భరింపజాలనిచో, దానిని భరింపగల
 వారికి వీరుచోటియవలసిన దని, జమ్నాదాసు ద్వారా
 రకదాసుగారు తెలిపినదలాలగారికి తగు ప్రత్యు
 త్తర మొసగిరి. ప్రభుత్వమునకు అపారమగు ధననష్ట
 ము సంభవించుచున్నను, ప్రభుత్వసభ్యులు గాని,

మహాత్ముని నిర్బంధ వారికోత్సవములు

నవరాత్రరాధనము

చంద్రమందినము

ఎల్లుండియే ప్రథమవార్షికోత్సవము

ఆదివారము సాయంకాలము తిరువల్లి శ్రీశ్రీ సముద్రతీరమున గొప్ప బహిరంగసభ జరుగును

శాసనసభ్యులు గాని తమ సాఖ్యము నినుమంతయు
 కోల్పోవజాలకున్నారు. ప్రజల కష్ట సుఖములలో
 వీరు పాల్గొనలే కున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రస్తుత
 ప్రభుత్వవిధాన మెంత త్వరలో మారిన సంతోషము
 గాదా?

సామ్రాజ్యశాసనసభ సగౌరవపరుచుట

సామ్రాజ్యశాసనసభవారి తీర్మానములు విధ
 లమగుటకు, ప్రభుత్వమువారు స్టేటుకౌన్సిలుసభ
 నెటుల యుపయోగించుచున్నారో, క్రిమినలు ప్రా
 సీజరుకోర్టు సవరణ సందర్భమున తెలుపడెను. శ్రీ
 లను పిల్లలను అవినీతికార్యముల కుపయోగింప
 కుండ కాచాడెడి చట్టమునకు సామ్రా
 జ్య శాసనసభలో జేయబడిన సవరణను,
 ప్రభుత్వమువారు స్టేటుకౌన్సిలు సభలో నిష్ప
 లముగావింప సమకట్టిరి. గా. శ్రీనివాసశాస్త్రి
 గారుఈపద్ధతి పనికిరాదని వాదించిరి. ప్రభుత్వసభ్యు
 లగు క్రేరారుగారిండుకు జవాబిచ్చుచు, హైందవ
 శాసనసభవారి నిర్ణయము అత్యంతపవిత్రమగుచో,
 స్టేటుకౌన్సిలుసభయొక్క ప్రయోజన మేమి యని
 యడిగిరి? నిజమే. స్టేటుకౌన్సిలుసభ నుపయోగింప
 దగినరీతిని యుపయోగించినందులకు క్రేరారుగారి
 సభిసంబంధపవచ్చును. ప్రభుత్వము వారు తమ
 యిచ్చను నెఱవేర్చుకొని శాసనసభ్యుల సవరణలను
 నిరసయోగము గావించుటకు, స్టేటుకౌన్సిలుసభ
 ఎంతయు అక్కరకు వచ్చుచున్నది. సంస్కరణ
 ముల యుపయోగమును గ్రహించుట కీ నిదర్శన
 మెంతయు బనికవచ్చును.

దుబారాశాఖ

సరుకులను కొనుటకు ప్రభుత్వపుశాఖ యొకటి
 గలదు. ఇంగ్లండులో నీశాఖను తగ్గించి, హిందూ
 దేశమునందు సరకుల కొనుటకు వీలగునటుల
 ఇక్కడిశాఖను వృద్ధిజేయవలయునని, ప్రొఫెసరు
 కలేగారు స్టేటుకౌన్సిలుసభలో తీర్మానముపపా
 దించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులును మరీకొందరు సభ్యులును
 చర్చను ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలయునని సూచిం
 చిరి. వృద్ధనాయకులగు వాచాగారికి మాత్రము
 ఈ సూచన సరిపడలేదు. తమ తీర్మానములను
 వదలుకొనుమని, ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యు
 లకుకోరుట ఆక్షేపశాస్త్రమని వాచాగారు తెలిపిరి.
 స్టోరుశాఖను వాచాగారు దుబారాశాఖయని పేరి
 డిరి. అంతట ప్రభుత్వసభ్యుని కాగ్రహము గలిగి
 ఇంగ్లండు అసమ్మతి డెలివెయి. కాని, వాచాగారు
 అసమ్మతిని వాటింపలేదు. వీరు తమ వాక్యములను
 ఉపసంహరించుకొనరయిరి. తునకు చర్చ నిలిపివేయ
 జడెను. కాని, హిందూదేశమునకు కావలసిన సర
 కుల ఏ దేశమున కొనుపట్టి, అధికారులు మనః
 స్ఫూర్తిగ పాటుబడుట లేదనసంగతిని, వా రంత
 కాచినను తాగజాలదు.

తీర్మాన నిరాకరణము

గతవత్సరము, సెప్టెంబరునెలలో అనుభవము
 గలవారికి ఆడిటు సర్టిఫికెట్టులను ప్రసాదించవలయు
 నను తీర్మానమును, మద్రాసుశాసనసభవారి మో
 దించిరి. ఈ తీర్మానమునుగూర్చి తాము దూర
 మాలోచించితిమనియు, దీనిని ఆచరణలోనికిదెచ్చు
 టకు తమకు వీలులేదనియు, ప్రభుత్వమువారిపుడు
 ప్రకటించిరి. ఇట్టి స్వల్పతీర్మానములనయినను, ప్రభు
 త్వమువారిచరణలోనికి జేవీలులేదని డెలుపుచో
 శాసనసభాతీర్మానముల ప్రయోజనమేదియో
 గ్రహించవీలులేదు. సంస్కరణములవలన గలిగిన
 నూతనలాభమేదియో తెలియదు. శాసనసభ్యులు
 తీర్మానముల గావించుటకు మాత్ర మెక్కుడు
 వీలిపుడుగలిగెనని యంగీకరించినను, వాని నాచ
 రణలోజెట్టు విషయమున మాత్రము వెనుకటికిని
 యిప్పుటికిని భేద మంతగ గనుపించదు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య

పంతులుగారు

నేమ మదరాసు జేరుట

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు నేడుదయము
 బోలు మెయిలులో ఎన్యూజువేషవత్ విశ్వశివరని నిన్న
 చేసిన తంతివార్త ననుసరించి పురప్రముఖు లనేకులు ఎన్యూజు
 వేషవత్ పంతులుగారిని సన్మానించుటకై కేరళముండి
 ఇంతలో, బోలుమెయిలు తప్పిపోయిన దనియు, 11 గంటలకు
 ఎన్యూజు చేరద రనియు మరియొక తంతివార్త ప్లాటుఫారం
 మీద అందకుండగానే చేరినది. అంతట ఎవరియొద్దకు వాడు
 తిరిగిజెల్లిరి.

మరి 11 గంటలకు చాలమంది ఎన్యూజు వేషవత్ చేరి
 యుండిరి. రైలురాగానే టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు,
 కాశీవాధుని వాగ్వేరరావు పంతులుగారు గడ్డె రంగయ్య
 శాయుడుగారు పంతులుగారికి పుష్పచారములు వేసి సన్మానిం
 చిరి అంతట పంతులుగారిని మోటారులో వాగ్వేరరావు
 పంతులుగారి గృహమునకు తోడ్కొనిపోయిరి. పంతులుగారు
 కొంచెము చిక్కియే యున్నారు. వారి ఉత్సాహము మాత్రము
 చిక్కి యుండలేదు మార్గములో వైశాఖేటవద్దను అంధ్రులు
 పంతులుగారిని దర్శించి పుష్పమాలాలంకరణలు వేసి సన్మా
 నించిరి.

హిందీ సభ

శ్రీమద్రాయంకాలము 5 గంటలకు జరుగును

స్థలము నారాయణ మొదలిపేధి కవిలిరా నన్నపెట్టి
 ధర్మవైశ్యవ్రతము

ఈనెల 14 వ తేదీన పత్తికలో ప్రకటించబడిన రీతిని
 యానధి చాందియ్యుమహాశయ జరుగదు. నారాయణ మొదలి
 పేధిలో కవిలి రానన్నపెట్టి వైశ్యవ్రతమున రేపు (17 వ తేదీ)
 సాయంకాలము 5 గంటలకు జరుగును.

బర్మా శాసనసభ

ఆదాయవ్యయములపై చర్చ

2, 20, 30, 000 లోటు

రంగూను మార్చి 15:—నేటి దినము బర్మా శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. సర్ ప్రాంత ముఖ్యకార్యదాత అధ్యక్షత వహించిరి. ఆదాయవ్యయ కేరము 1 యింకను సభ్యులకు నడు ప్పించబడక ముందే బ్యాంకులు, ముంగుబాడక గారు యిట్టిగిరి, ముంగు బాడక గారు

భాషించిరి కర్తలు, అంగీకారము తెలియని సభ్యులకు ప్రక్కన గుర్తు పెట్టెడిది. వారు సభ్యులుగారు సభ్యులు కాని వారలు సభ్యులతో సహా నీ పీఠములందు గుర్తు పెట్టిన వారు!

అధ్యక్షులు:—వారు సభకు క్రొత్తవాడగావండి.

మ్యంగ భాడక గారు:—విశదీకరణములపై వారి కథలు వచ్చిరి.

అధ్యక్షులు:—వా యధికారములను.

మ్యంగ భాడక గారు:—ఇట్టి భారతదేశమునగారి, పార్లమెంటునగారి జరుగుచున్నది

అధ్యక్షులు:—అది అక్షయముగావండి!

ఉపాధ్యక్షుల జీతము.

పిమ్మట ఉపాధ్యక్షుల జీతమును విషయము వర్తమానముగా వచ్చెను. 8000 మోటాయలు సంవత్సర వేతనమునందలికిని యువరాజునియితగా నుద్దేశముగా ప్రతిపాదించెడిది. సభ్యులందఱు ఉపాధ్యక్షునిగా వోలెని తెన్నుకొనటయే కాని యితర వాదములను మేలవేరమునెల యియ్యకలెననుచు వారు కొంతకాల ముచ్చటించిరి. తిక్కాన మోటునకు చెట్టుగా వా మోడక వచ్చెను.

పిమ్మట రంగూను పోలీసువిజ్ఞులు రెండును ఆమోదించ బడినవి. బర్మావిశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రత్యేక యాంత్రికవిద్యా కళా విశ్వవిద్యాలయమునందు, ఆదివ్యయం దు ప్రస్తుతకారలు భారతదేశమునందు, బర్మాయమునందు యాంత్రికవిద్యాలయమునందు అంగ నుండుననియు ప్రభుత్వమువారు సభ్యులతోగొనింతిరి.

ఆదాయవ్యయపుత్రము

పిమ్మట వాదాంత్యవత్తనను సంతకించబడినది.

1922-23

ఆదాయము—10,18,72,000

నతసంవత్సరము—5,84,08,000

వ్యయము—11,81,78,000

లోటును తరివ్యాపారములపై అప్పుదీసియు, నిల్వ ముండియు సంతకించబడునని తెలుపబడినది.

1923-24

ఆదాయము 101,526,000

వ్యయము 12,22,48,000

లోటు—2,20,30,000

ఈలోటును నుండ వరివ్యాపారములపై అప్పులు వీటి తీర్చబడవలెను.

ఇంతవ్యయ మెంతమైనది ?

ఈప్రశ్నను సమర్పించుచు అధికారభట్టిబిల్లుచెప్పెను. తనవత్సరము ముగియ అన్ని రాష్ట్రములకును నడుమలొకటయి యుంటిమి. ఈ భ్యము గా బర్మాదేశమున వా గా లోడు నుండలి ప్రబలియున్న బానిస వ్యాపారము వాపుటకై ధన మధికముగా ఖర్చుచెట్టబడింది. గతవత్సరము 875 బానిసలుండిరి. ఈసంవత్సరము 271 బానిసలు మార్మె కలదు. అనేకమంది భారతీయులకు, భనయాల నిచ్చెదమని యాస తెట్టి, బంగారుమని కేసులయిచ్చిచే విజ్ఞుకొనినారు కొందరు ప్రోమలలు అమ్ముచుండిరి. వీరిలో అనేకమంది బలియియ్యబడు యుండిరి. గతవత్సరము ఒక ప్రయత్నమునకు ప్రత్యేకము గలియియ్య బడుటకై ప్రత్యేకంపబడినది తెలిసి, బోయి విడిచివెలియి

ఇంతయెవ ప్రతిదినము మెయిలు కపాలను గొంపోవు టకు విశాసముల చేసెదమనుట బుద్ధివంతిని వైమానికసంఘ సభ్యులు విట్టుగాను తెలియజేసిరి. ఉత్తరములు అత్యంత అలోకేతము. రాత్రికాపుటకు ప్రారంభమయిన వెంటనే 76 గంటకే కలువనది.

దేశీయ వార్తలు

కర్ణాటక, మార్చి 15:—బళ్లారి కంటన్మెంటు సంఘము (బిటిసి) సోలరుల కొక్కొక్కరికి దినము 1 పాండు మంచుగడ్డ యంచితముగ మార్చి 1-న తేదీనుండి ఆగస్టు 31-న తేదీవరకు శాసనసభకులయినది ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయి, మార్చి 15:—గవర్నరు కార్యనిర్వాహక సంఘ ప్రధానసభ్యుడగు సర్ ఇబ్రహీం రహీముల్లా గవ గారవార్థ మొకనియ సభ్యులకు రొసంగిరి.

బొంబాయి మార్చి 15:—వెండితెలిసిగుడుతున్న విధిం యుటకై ముంబైను వెడగారు వచ్చు సామ్రాజ్యశాసనసభ యొ యువరాజునియెచ్చు దని తెలిసి బొంబాయి వెండి బరిగారు వ్యాపారకుల సంఘమువారు దానిని ఖండించుచు కొని ప్రతినిధివర్తమును ప్రభుత్వమువారియొద్దకు బంపుకొనిరి. ప్రపంచమున కేరముగాని వెండితెలిసి దిగుమతికన్న విధిం యుండకలదు.

చెన్నై మార్చి 15:—ఇందికేత్ర సంఘ కార్యదర్శి హవర్ద గారి సంతకము అకస్మాత్తుగ ఆంగ్లేయదేశమున చనిపోయెనని తెలిసినది. హవర్ద గారు ఈవారములోనే తమదేశమునకు తిరిగి వచ్చుదురు.

చెన్నై, మార్చి 15:—కొలదికొలదిగావండి బాడుగల విషయము సింధియాస్టీటు కేవిశేషము కంపెనీ బాదికిని, (బిటిసి) ఇండియాస్టీటు కేవిశేషము కంపెనీబాదికిని సంధించుచున్న సుయము ముగిసికెడి, సమాధానము దిద్దినది. సింధియాస్టీటు కంపెనీవారు భారతీయ తీరము తెచ్చుటకై వ్యాపారము చేయవచ్చును. ఒకరి కొకరు రాకపోకలకొనిండుకొనుటయందు నహాయము చేయుచుండ కలెనని ఏభాదించెడిది.

కరాచీ మార్చి 15:—కరాచీయందు తెలిపాము నకుల చున్న బొంబాయి తెలిపాము కంపెనీ వారు తమ వ్యాపారము మరియొకంపెనీబాది కచ్చు నమ్మారనియు, అందులకు నచ్చుతించవలయు ననుదానినిబార్చి కరాచీ మ్యునిసిపలి సమావేశమునకు వచ్చెదమని గెను.

బొంబాయి, మార్చి 15:—వేటిదినము శాసనసభసభ్యులందఱు, ప్రధానసభ్యులగు సర్ ఇబ్రహీంరహీముల్లాగారి సభి నండియరు తిక్కానము గావించిరి. మరియు తచ్చు సమావేశము కాలెమానమున పూజానగరమున జరుగును. పిమ్మట ఎన్నికలు జరుగును.

లాహోరు, మార్చి 15:—నేటి శాసనసభ సమావేశ మున, విద్యకళామంత్రియగు మెయినిఫర్డ్ ముసేనుగారిని మందలించుకై నరేంద్రనాథగారు తెచ్చిన తిక్కాన మోడిపోయెను.

దక్షిణకాశీలో వారాణసిస్వామివారల వరదరామానుజ మహాదేవ స్వామిలవారి 6 వ వత్సపు తిరువత్సరమును మహారాధన మహాత్మ్యమును తిరువహేంద్రపురమున స్థాపించి యుండు శ్రీరంగరామానుజ మహాదేవ స్వామిలవారి ఆశ్రయమున రాజోపు ఏప్రల్ నెల 25 వ తారీఖున ప్రారంభించి మే నెల 10 తారీఖువరకు జరిగవోపు మహాత్మ్యములకు కన్యకనుపులును తదితరులును విచ్చేయువారిగులు. వారివారి యోగ్యతను అనుసరించి క్రొత్తవారు చా.బాగుగా జరుపుటకు ద్రవ్యసహాయము చేయవలెదము. అని శ్రీమాక. క. ఇ. నరసింహాచార్యులవారు ప్రాసిరి.

అస్తావధానము:—మార్చి 9 వ తేదీ శుక్రవారము తెలంగాణ ప్రభుత్వము బ్రహ్మశ్రీ కాకాబాబుని రామలింగ కృష్ణగారు యాగము తాలూకా ముగ్గునూరు గ్రామమున ములుగు భద్రయ్యగారియెంటు వివాహమహాత్మ్యసంజగ్గునున సజ్జాక ధానమున గావించిరి చిత్రకుల బాలయ్యకృష్ణగారు రాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. అతధానిగారు ప్రకంభమును చేచ్చుతో ఆకాశ పురాణాదులను కృష్ణవర్మలను సహస్రార్చనలను చేయుచు అవధానమును ఆచరించగలగిరి. గవర్నరుగారు వాల సంతకించిరి. అది శుభముకల్గును. ది బోక్కుల కనకవర్మగారు ప్రాసిరి.

స్టేట్ కౌన్సిల్ సమావేశము

15 వ తేదీ చర్చ

15 వ తేదీన జరిగిన స్టేట్ కౌన్సిల్ సమావేశములో అసెంబ్లీ వారిచే వైట్ స్లేట్ (ట్రాఫిక్) (విన్నపిల్లలను కృత్రిమములలోనికి దించుట అనువిషయమును అంతర్జాతీయసమావేశమువారు తర్చి రచిన నియమములను కర్తరి ప్రత్యేకముకై కానింపబడినవిలు చర్చింపబడినది. సర్ మాన్యేరావారాభాయిగారు పెద్దవేరములకు 13 వ గ్రములనుచదిలి కావలసిన ప్రాయముని నిష్కయింపబడియుండ నీ విషయమున 18 యెండ్లకేల మోచ్చింపవలెనో తెలియజేసినదియు ప్రవాళిప్రాయ మునుమమునచ్చుచో తాముమాడ 18 ఏండ్లకు మోచ్చింపుట కంగీకరించునని కలికిరి. కామనరణదాస్, సామల్లాస్, కారేగార్లు విల్లువామోడించిరి శ్రీనివాసకృష్ణ గారు 21 యెండ్లు గావించవలెనని తమ ప్రత్యేకాభిప్రాయ మును విల్లు వామోడించిరి. సర్ దిన్నావారావారు విల్లువలన ప్రయోజనము లేదనియు, శాసనములద్వారా సంఘసంస్కరణము జరుగ వేరదని పలికిరి. నవ త ముజరలల్లాఖాను, మువీసీయగారు ను విల్లువామోడించినవిదన వారు సంగీకరించిరి. విల్లువలన వారిగా విచారింపబడినవిమ్మట క్రీగార్గారు ప్రకటన గావించెను తేదీనుండికొత్త బిల్లు అనుబంధికి రావలెనని యుపపాక్షి యు చు రాష్ట్రీ యు ప్రభుత్వము లయొక్క యు అసభి కా య లయొక్క యు అభిప్రాయము లనుగొనుట కనకాశము పొందుటయే తమ యుపపాదన యుద్దేశముని పలికిరి. కృష్ణగారు క్రీగార్గారి యుపపాదన వాళ్ల పిండిరి ఆసెట్లీ బోటునకు ప్రభుత్వమువారు విరధముగా వెనుకకు పోవుట పోడికావనిరి. సర్ దాదారాభాయి ముగిసిన కేసును లలో మాడ 18 యెండ్ల వయస్సుగ పీసల్ కోడును వలసిన చోట్ల మార్చవలెనని. కాలిగా ముపపాదన వాళ్లపిండిరి. సర్ వారాగా ముపపాదన వామోడించుచు మొనరులుగా నున్న బాకలను తార్చువారికి కలికరికలు చేయవలెనని పలికిరి క్రీగార్గారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యొక్కయు, ప్రజల యొక్కయు అభిప్రాయము లెవరు బలము నుగనయు అసెంబ్లీవారి నిర్ణయమే వేదప్రమాణ ముచుచో స్టేట్ కౌన్సిలులన ప్రయోజన ముండదనియు, ప్రవాళిప్రాయము ప్రకారము పోనినో శాసనసభలు ప్రవాళిప్రాయమునుగుణములు కాబాలనయు పలికిరి. అనంతము క్రీగార్గారి యుపపాదన బహుళ సంఖ్యా మతచే సంగీకరింపబడినది. అంతట విల్లు సంగీకరింపబడినది సంగీకరింపబడునని క్రీగార్గారు ముపపాదించిరి. కృష్ణగారు విల్లు వామోడించుచు స్టేటుకౌన్సిలు అధికారావర్తనవారలంబించిన కథ తి ఆశ్రమముని అనుమతికలెనన వయస్సు మునుయ అసెంబ్లీ యొక్కయు, స్టేట్ కౌన్సిల్ సభ్యుల యొక్కయు అభిప్రాయములకు విరధముగ ప్రవాళిప్రాయము ననుసరింతు ముట తప్పనియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యనుమతి బడసినయనం తరమైన అనుమతి వయస్సును మోచ్చింతు రను వాళ్లకేబిల్లుబట్ల వామోడించు చుంటి ననియు పలికిరి. దివాకాబహదూర్ రామభద్రనాయకుగారు కృష్ణగారి తోనే తీర్చించిరి నొంతర్కగారు సంఘ సంస్కారమునకు సంబంధించిన విషయములలో జాగ్రత నవలంబించవలది రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయముల 1 కనుగొనుటకొరకే కొంతకాలం కావలెనని కోరితిమనియు, ఇంద్రప్రమమేమియు లేదనియు పలికిరి. సామల్లాగుగారు విల్లు వామోడించిన పిమ్మట నదిపట్లచే సంగీకరింపబడినది.

అంతరము సభ బుధవారమునకు నిలిపి వేయబడినది.

వైమానికవాతావృత్తిగర్తము ఇకముందు ఏషియా నది కెలియునున్నది దీనిని బట్టివాడ ఇకముందు గగనయాత్రమునే జరుగునని తోచుచున్నది. యధ్య ర్యాణమున క్రొత్తయంత్రము బయలుదేరుచున్నది.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాడులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
మార్చి నెల 30 వ తేదీ నుండి ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీవరకు ఆదివారమునాడు, తదిమ నెలపు దినములందు యోగ్యవారము గా యుపురమునకు, రామపురమునకు బుద్ధి వంత పోకిలు గలవో ఆ ప్రకారమే ఉండునని తెలుసుకొనవలెను.

[2-వేల అనుబంధము తరువాయి]

జేరునది ఆదిత్యులవలన నడుగగా, నీర్లు నడుచు రావడి యున్నందున నది నీరు నీ ఆరేరు దేలి పోయెను.

గివ్వాలాగాయ:—ఈవిషయముల నిర్ణయమునందు ఆదిత్యుల వలన నది అభిప్రాయముకొర కదిగినందుల అట్టి అభిప్రాయము: కనమృతిని దెలుపుచుంటిమి.

తరువాత ప్రతిపాదనను వోటులతో పెట్టబడగా ననుకూలము: 45 సమ్యకులను ప్రతికూలము: 55 సమ్యకులను బసగించుట నెరవేరినది.

అంగ్లో-హైద్రాబాదులు

కలలన గిడ్డిగారు, రాజకీయోద్వేగముల భారతీయుల వలన మొదలగు అంగ్లో-హైద్రాబాదుల గమనింపబడెనని గోరెను. ప్రజాగణ ప్రభుత్వమును గురించి, వి. సి. ఎస్. వంటిగాని, సైనిక కాపునందీగాని, ప్రాంతీయములనుండిగాని; భారతీయ నవాబులైన అంగ్లో-హైద్రాబాదుల దరఖాస్తునందీగాని ప్రభుత్వమునకు దాని అంగ్లో-హైద్రాబాదులను నడిచెను.

బొంబాయి కానసభ్యుని అరెస్టు

హరిశ్చంద్రవిష్ణుదాసుగారు:— నామమాత్రపు గింపు నుపసాదించి, బొంబాయి కానసభ్యుడు డా. మర్చంట్ ను ఎజరానిగారి ఆధిపత్యము గురించి వివరముల తెలుపబడెనని గోరెను.

నర్ హాయిలీ, ప్రజాగణ ప్రభుత్వమును గురించి రాష్ట్రీయ విషయమున, బొంబాయి కానసభ్యులందు చర్చించబడినది.

అభ్యుదయము:— ఇది రాష్ట్రీయ విషయము గాన దీని చర్చించుట సరియైనది యుత్తర్యజేతను.

శేషగిరియ్యయ్య, హరిశ్చంద్రగారు, సింధునీర్లులను భారత ప్రభుత్వమునకు చేర్పించుట జేయబడినది అందుచే నీ విషయము నిచ్చుట చర్చించుట సరియైనది నడిచిరి.

అభ్యుదయము:— ఆర్యులను అనుబంధించి పాలించు విధానము బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు కొరకనిది. ఈ ప్రశ్న నిచ్చుట చర్చించుటచే రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును భంగపెట్టుట వారగుదును.

సెన్సుల సెక్యురీటీ

జిల్లాదారుగారు:— చీరారునందు సెన్సుల సెక్యురీటీ జేయబడు గురించి అనుమతిని దేలిపెను.

కృష్ణగారు:— సెన్సుల ప్రాంతీయ కానసభ్యుల తీర్మానము ననుసరించి అరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు నీ సెన్సుల వివరములను స్థానిక సభ్యుల కొరకు మనము ప్రతికూలముగా జూడరాదు.

ఈశ్వరకృష్ణగారు:— ఇందికేపునందునామచే నూచించబడినది ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ అగ్గిని తగ్గించుట నీ గోరెను.

తేలియాంగ సభ్యుడు:— తేలియాంగ వ్యయమునందు తీరేల వ్యయమును క్లియరుట ప్రభుత్వమునకు నిర్ణయించుకొనిరి. కాని ఏయేవ్యయముల క్లియరుకొనలేనో వివరముల నింకను సిద్ధమునకుకొనలేదు. బహుశా ఈయనోద్వేగమును దృఢపరచుచును.

ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను.

సైక్లీయలు ఆధికారములు

రంగారావిగారు:— ఈ కింది విషయములలో వివరముల తెలిసికొనుటకు నామమాత్రపు గింపు నుపసాదించిరి.

- (1) సైక్లీయలలోని సైక్లీయలు, డెప్యూటీ సైక్లీయలు అందుకు సైక్లీయలు మొదలగు సుదోష్ణములను, అన్ని కాపులందును అందు విధానము, రాజకీయ జేతను సైనిక కాపులందు ముఖ్యముగా భారతీయులకు అధికముగ నొసగవలయును. (2) ఆయా కాపుల సభ్యులలో సంప్రదించుట ఈ సైక్లీయల సరాసరి రాజ ప్రతినిధిగారిలో సంప్రదించు నాచారమును తొలగించబడెను (3) ఇందుకును సైక్లీయల రాజ ప్రతినిధి వద్దకు వెని, తన స్వల్పమున భిక్షుడి జేసికొనుటకు, కాపుసభ్యులైన కుటుంబములకు విలువైనది నీ సైక్లీయల వున్న విలువగాను తమ గ్రంథమునందు దృఢముగా దేలిపెను. ప్రస్తుత సివిలసర్వీసులలో చర్యలకేది అనునది. నీ సైక్లీయల దానికముందు. ప్రస్తుత భారతీయ సభ్యుల అధికారమును సైక్లీయల యూనియను కార్యదర్శుల సరాసరి రాజ ప్రతినిధి వద్దకు వెని, కాపుసభ్యుల యభిప్రాయములను త్రోసి వైఖరినూచుటకు కాన్సెలరేషనుకొని నడుచుచున్నారను, ఈయనారమును తొలగించి, కాపుసభ్యులకు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను. (3) వైఖరినూచుట కొనసాగుటకు క్లియరుకొనెను.

నర్. హాయిలీ:— భారత ప్రభుత్వమునకు, రాష్ట్రీయ సైక్లీయలనుండి సైక్లీయలను అధికారమున తీసికొనెను. ఇదివరకు రాష్ట్రీయ సైక్లీయలను భారతీయ అధికముగా జేసెను. కేంద్ర ప్రభుత్వ సైక్లీయలను, భారతీయల నియమించుటకు సైక్లీయలను ప్రస్తుత రాష్ట్రీయ సైక్లీయలను భారతీయ అధికముగనుండిగాన కేంద్ర ప్రభుత్వ సైక్లీయలను గుర్తుగా జేయుటకు జేయుకొనెను. ఇప్పుడు వివిధ కాపులందు 45 గురు భారతీయ సైక్లీయలు గలవు. ఇక మిగిలిన రాష్ట్రీయ సైక్లీయలనుండి భారతీయల సభ్యులు తీసికొనెనని వాదన మొనర్చెను కాని ఇందుండి యూరపీయనులకు ఇతరులకు భారతీయలను తీసికొనెనని తెలుపబడెను. కాన్సెలరే కాపుసభ్యుల వివాదమునకు వచ్చెను. నర్. సైక్లీయల గురించి యభిప్రాయములతో నే జేతన వివరములు. ప్రస్తుత భావము 186 నుండియు సాగింపబడుచున్నది. భారత ప్రభుత్వము తెలుపబడిన నోట్లనుండు. కాపుసభ్యుల జోషియను త్రవ్వలను ఇతర సభ్యులకు నివేదించుటకు నడుచు యెంచుటకు లాభ్యము. కాన్సెలరే ఆయన త్రవ్వలను రాజ ప్రతినిధి నివేదించును. అతనియెడల కానికమున రాజ ప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకము నెదుటకు వెచ్చును. ఇట్టివివరముల తేలియాంగ యెడల, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ యంత్రుల రద్దుజేయుట కాపు సభ్యులకు త్రవ్వలను జేయవచ్చును. ఈ ఇతర కాపులకు భిక్షులుగా నుండు సత్వముల నొకప్పుడు నున్నది. ఆంధ్ర ప్రభుత్వము యెత్తుకొనెను భంగము రావచ్చును. కార్యనిర్వాహక సభ్యులు తాత్కాలికము మాత్రమునా కాపుసభ్యులకు నుండును. ఆయా కాపులందు ప్రత్యేక కాపుసభ్యులు గల కాన్సెలరేయల స్థాయిగా నుండవలెను. అందుచే నట్టియనుభవము గల కాన్సెలరేయల కీమాత్రము తీర్చవలెను. సైక్లీయలకు తెలియబడెనది నోట్లనుండు (నర్ భావము మేలకు ఉత్తరముల నొసగుటచే విచారకరమైనదిగాని గలిగెను ఇట్టి యాచారమునందు ఇతర కాపులకు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు లాభకరము.

రంగారావిగారు ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

అధికముగ నున్న భారతీయ నివాసికారులు

రంగారావిగారు:— కృష్ణమును క్లియరు చేయవలెను మరియు ప్రతిపాదనను దేచ్చెను. భారత సైనిక కాపులకు అధికము నుండి, ఇందియను సివిలసర్వీసులలోని తీసుకొనెనని అధికారములనుండి వివరములను గోరెను.

నర్ హాయిలీ:— ఇందియను సివిల సర్వీసులందు (లిటిమిటెడ్) కాపులకు కాపులకు గాను (లిటిమిటెడ్) కాపులకు అధికముగ నున్నవారి కొందరిని నియోజింపవలెనని. కాని తీసుకొనెనని భారత సైన్య కాపులందరి అధికముగ నున్న యోధ్యులను 12 గురును నియోజింపవలెనని. వీరికి జేతనముల మారుగా తెలియును. సివిలసర్వీసులకు మిగిలిన పరిష్కారములను తీసికొనెనని. కాపుసభ్యులందు తీర్పులనుండు; ఇంగ్లండుకు సివిలసర్వీసుల వద్దకు పంపబడుదురు.

స్టాండింగ్ కమిటీలు

రాష్ట్రగారు:— కొలది క్లియరు నుపసాదించిరి. వివిధ కాపులకు నియమించబడిన స్టాండింగ్ కమిటీలను ప్రభుత్వమునకు జరిగ నుపయోగించుకొన లేదనియును, జేతనముగా కాపుల నియమించబడిన కమిటీని, ఆధికార కార్యకర్తల విల్లులను త్రోసి వేయుటకు మాత్రమే ఉపయోగించబడెనని నడిచిరి.

రంగారావిగారు:— ఆయా కాపులందు పరిపాలనా వివరములను కనుగొని సరిజేయుటకు కమిటీ యుత్తర్యజేతను. ప్రభుత్వమునకు వచ్చెను అయితో పెట్టలేదు. ప్రతిపాదన తీసిపోయెను.

స్టాంపు సెల్క్షన్ నుండి వ్యయమునందు రు. 4880 క్లియరు చేయవలెను సంబంధమునందు రు. 4880 వలెగా ప్రతిపాదన తీసిపోయెను.

సెంట్రలు ఇన్ ఫర్మేషన్ బోర్డు

జి. సి. బాగ్:— సెంట్రలు ఇన్ ఫర్మేషన్ బోర్డును ముందు 80 వేల క్లియరు చేయవలెను ప్రతిపాదించెను. ఇది నియమించుకొనెననియు దీనిని మును కార్యనిర్వాహక నోట్లనుండు గిరి నియమించిన కాపుసభ్యుల నుండి తెను. ఈ బోర్డుగా తీసుకొనెననియు తెలియబడినది కంపెనీ వందలకొను ప్రభుత్వమునకు వందలకొను యెను విషయమును కరపరచెను ప్రకటించిరి. కంపెనీలకు లబ్ధికర కందు తీసుకొనెనని వాదించెను. ఈ విషయములలో రైల్వే అధికారుల సంస్థాపనలె నది తనిజేయుచున్నది. ఇది తొల్యే అధికారుల సంస్థాపనలె నది తనిజేయుచున్నది. ఇది తొల్యే అధికారుల సంస్థాపనలె నది తనిజేయుచున్నది.

రాష్ట్రీయ మాత్రమే యుద్ధకాలము ఇందికేపు సంఘమునకు నూరించెను.

కామగారు:— ప్రతిపాదన తీసిపోయెను. రంగారావి తీసిపోయెనని నడిచిరి.

నర్. హాయిలీ:— ప్రభుత్వమునకు కలసివచ్చినదిగానె నీ విషయమున అధికముగా తెలియవలెనని నభిప్రాయమును వ్యక్తము చేయవచ్చును.

నభరణ వోటులకు పెట్టబడగా తీసిపోయెను.

అంతటితో పథముగిగెను. తిరిగి రేపు సమావేశ మగును.

న్యాయ కార్యనిర్వాహక కాపుసభ్యుల జనము

మంగళాసరసభలో చర్చ

నై విషయమును గూర్చి మంగళాసరసభలో చర్చ జరిగెను. తీసికొనెననియు గతవర్షమున నొక కమిటీని పెట్టికేపు గారి యభ్యుత్తరము నిర్ణయించిరి. ఆ కమిటీవారి ముఖ్య నమూనా జరుపబడెనని మంగళాసరసభలో తీర్మానము వాదించబడెను. చాలమంది సభ్యులు గ్రీవు కమిటీవారి ముఖ్య నమూనా తీసికొనెననియు వివరించుకొనిరి. గా. సైన్యకాపుల విధానము యొక్క మాత్రమిదివరకే అంగీకరింపబడియుంటే క్రొత్త ముఖ్య నమూనా తీసికొనెననియు ఇందు గూర్చి కల అభిప్రాయ భేదములు గలవనియు ప్రభుత్వమునకు కామగారు విధానములు జరుపబడినదియు గ్రీవు కమిటీ విధానము తీసుకొనెననియు క్రొత్త రాష్ట్రముల విధానములకు భిన్నముగ నుండుటచే అయిదు జరుపుట కావలయుననియు, భావికాలపు ఉత్తర్యజేతల రాగోగులను, క్లియరు చేయవలెను విషయమును అయితో పీ. గాదియ విధానము, అయితోగా వ్యయమును గమనింపక యే కమిటీవారి ముఖ్య నమూనా తీసికొనెననియు దీనియు జరిగి తీర్మానము నాడవలెనని. అధికార కార్యకర్తలకు సంస్థాపనలె తీర్మానము నంగీకరించిరి. ముఖ్యము గవర్నరుగారి యుపన్యాసమైన తీవ్ర అభిప్రాయముల గూర్చి చర్చ జరుగవలెను తెలుపబడెను.

నెల్లూరు జిల్లా స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘము

నై సంఘముయొక్క సామాన్య సభ తీసికొనెనని మంగళాసరసభలో జరిగెను. 25.2-28 తేదీన కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన మొదటి తీర్మానమును గూర్చి చర్చించి అవారు ఏదియు లేక తిరుగా తీసికొనెనని నడిచిరి. సంఘముయొక్క పేరు మార్చవలెనని తేదీయు పూర్వమునలే నే యుద్ధకాలముననియు తీర్మానించినారు. ఈ సంఘముయొక్క అంగీకరణముల గూర్చి రాష్ట్రీయ సంఘమువారికి (కామగారు) తెలియబడినది. (స్వీయించిరి)

ఏలూరు మేడలాటరు

ఈలాటరుగూర్చి నామగారి ముఖ్యము మునియ్యత పంపినవారిలో తీర్మానము చేయవలెను తెలుపబడినది. ప్రజాగణ ప్రభుత్వమునకు తెలుపుచు ఉత్తరము ప్రాంతమున దను. ఒక మునియ్యత కామగారు తీర్మానించినది తీర్మానము పంపబడియున్నది. అయితరము నామగారి తీర్మానించినది జూరము.

వేద రమూడి శేషగిరిరావు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యకర్తలు-కెన్సెలరు

సప్తమాంధ్ర రాష్ట్రీయ విశ్వ బాహ్యుగమహాసభ

నెల్లూరులోని 25.2-28 తేదీల కార్యనిర్వాహక సభ మొదలగునది 25-28 తేదీ ఆదివారము ప్రభుత్వము 2-20 గురులకు ఈసభ ప్రారంభించబడును.

మదరాసుకుండి (బయటింపబడుచున్న) "విశ్వకర్మకాండ" యను తమిళ వారపత్రికా సంపాదకులగు (బహ్యుత్తర) డి. శర్మచలము. వి. ఎ. గంగోపాధ్యాయులు నడిచెను.

కోనూరు ఏరావార్యులు, అన్యసంఘాధ్యక్షుడు.

ఆలబుల స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రయత్నించుకొనెననియు ఒక సంఘము మొదలగునది దానిని అంతకును నూపెనుగానె మూలపురుషులని అయిన కామగారి నోటగానె తెలియజేసిరి.

నెల్లూరు ఆచారములను ఇతరభూమిని పోలెను. తీవ్రము జేయబడెను.

రూ రు ప రి సి తు లు

జర్మనులనిరోధము దిగనాడుచున్నదా?

పరాసులయభిప్రాయము - బ్రిటనులో కల్లోలము

రూరుపరిసితులు అగమ్యగోచరముగ నున్నయవి. జర్మనులనిరోధము దిగనాడుచున్నదని కొందరు తెలుపుచున్నారు. మరొకందరు నిరోధము మరింత హెచ్చుచున్నదనుచున్నారు. ఆక్రమణ విజృంభణ మునుగూర్చి మరల పరస్పరవిరుద్ధముగ వదంతులు బయలుదేరుచున్నయవి.

పాయింట్ కేసు ద్యూనిసుసభాంతమున రూరు ఆక్రమించుకొను ఉద్దేశ్యము లేదనియు భద్రము కొరకు దానిని హామిగ ఉంచుకొనలేదనియు ప్రకటించుచు పరాసులు బెర్లినునులు తాము రూరును ఖాళీజేసిపోవు పరతులను తెలియజేసిరి. ఇదంతయు కలవరపడుచున్న బ్రిటనుకు ఎట్టిభయముపడ నవ సరములేదని నమ్మకమును కలుగజేయుటకు జేసిరిని తెలియచున్నయది. కాని పరాసులు బెర్లినునులు జర్మనులు పరోక్షముగ మాట్లాడుట తటస్థింపవచ్చును.

ఇంకొకసందిగ్భావన

వెనుకకుపోయిన గొయ్యి ముందుకుబోయిననూయి

లండన్, మార్చి 14:—రాత్రి 11-10 టైము వార్త ముందు విశేష ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. పోరాటము మరల విడుదలకను జాబ్బుచున్నయది. పరాసుల సైనికులు హెచ్చు చున్నయది. పనివాడలో పరాసులను ఎదిరించవలెనే భావ ములు ప్రబలుచున్నవిగాని తగ్గుటలేదు. ఎవరో కొందరుమాత్ర మే పరాసుల కోరికపట్టుట నాలంటివలగ బోయిరిగాని దీనిని బట్టి వీరి ఉత్సాహము తగ్గి నిరోధము దిగజారుచున్న దనుకొన రాదు. ఇటువంటి గాటండ ఎస్సెనులో మధ్యతరగతిప్రజలకు 'ముందుకుబోయిన నూయి, వెనుకకుబోయిన గొయ్యి'వలె నున్న యది తాము పరాసులకు ఏకైకమైనదేదరా విజృంభణకు పాటుకావలసియుండును. పరాసులకు విక్రయించిరా జాతీయ బాదులు తోడిత్రణలు, పామరులు వీరి కిటికీలను ముక్కలు ముక్కలుజేసి పారవై చెడరు. ఏమిజేయుటకును తోచక భిన్నాభి ప్రాయములు బయలుదేరెను.

బొగ్గుపన్ను

రేజీటిదినము ప్రెంచివారి కిచ్చితిరవలెను. గనులయజ మానులు లొంగునటులగానించదు. పనిలేనిపోజులు, జర్మనుల సహాయముతో గోతులద్వారము బొగ్గునుగూడ గొంపోయెద మని క్రొత్తభయమును పరాసులు తెచ్చివెట్టిరి. ఇట్లుచూచి ఆచటి గనులపనివారిను తొరకుండదరియు తమజేతలములతోడనే పారా దేశలసేదచ్చు ననియు అనుకొనుచున్నారు.

నిరోధము దిగనారుట

లండన్, మార్చి 10:—రాత్రి 10/55 టైముస్పాఠికను విశేషి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— జర్మనులనిరోధముఎంత కాలము ఉండదని ప్రజలనుచున్నాడు. జర్మనులు తమవరతులను తెరవేర్చుపరాసులు రూరును ఖాళీజేదరనుమాట రాయబార కులకు ప్రారంభమైతే అనియు ఈవిషయమై జర్మనీలో ప్రజ లకుత్సాహమును కలుగజేయుటకై త్రి రనుచున్నారు. గోతుల యభయమునది బొగ్గును గొంపోవుటకు వేలకొలది జర్మనులంటి రులు, బెర్లియునులు, ఇటలీవారు వచ్చెదరని స్పాఠికనులో అం కొనుచున్నారు. ఇద్దరు గనులయజమానులు ప్రెంచుబెర్లియుల తో రాజి జేసికొనరుట.

దీక్షలు సేసిన ఇద్దరు సర్వస్వతంత్రుడు. ఆయన కార్యాలయమును గడల్కాగ్గును మార్చిరి.

జర్మనులు ప్రోత్సాహపరచిన నిరోధము కంచునని మ జాటు సేసిన ఆక్రమణ ప్రదేశమును జూచిరచ్చిన పిమ్మట ఉత్సాహముతో బరికి.

పరస్పరవిరుద్ధముగు వదంతులు

స్పాఠికను, మార్చి 14:—యధ్యమంత్రి రూరునుండి తిరిగి తచ్చి మరల క్రొత్త రూరులో పరాసులు ఆక్రమించుకొని రుని. కాని ఆచటి సైన్యములమూత్రము సహాయ సైన్యములు తుంపరును. త్వరలోనే పరాసులు జ్యూనిచిగూడ ఆక్ర మించుకొనక రుని బెర్లినులో ఆదేశపరిగి కిచ్చుకొనుచున్నారు.

పరోక్షపు రాయబారములు

లండన్, మార్చి 14:—పాయింట్ కేసు గారు స్పాఠికనుకు తిరిగివచ్చిరి. జర్మనులు ఇచ్చుమొత్తమునుబట్టి పరాసులు ఆక్ర మణప్రదేశమును జతలేద రుని. జర్మనుమంత్రి పరాసులు రూరు

నుండి వెదలివగని ఎట్టిరాయబారములకు అంగీకరించవలెట లే దీనివలన ప్రెంచి బెర్లియు జర్మనులకు పరోక్షముగ సైక్ రా యబారములు ప్రారంభమగుటకు సాధ్యమగు నని ఇది నూదిం చుచున్నది.

పాయింట్ కేసు ద్యూనిస్ సభ

లోజెన్యెల్సుసంధిపరతులను సవరణ జేయుటకు చర్చించ తేదనియు సైనిక ఆక్రమణ విషయములు అన్నియు పరాసులు బెర్లియునులకు సంబంధించినవే యనియు జర్మనులతో రాయబా రములు ప్రారంభమైన పిదప వారి కందజేయు వరతులను గూ ర్చి అంకరును చర్చించవలసియుండు ననియుఈవిషయములో ఇటలీబ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారుగూడ జేర్చుకొనబడుదు రనియు పరాసు అధికారులు తెలియజేసిరి.

జర్మనునుండి రూరును విడదీసి ఆక్రమించుకొను ఉద్దేశ్య మెంతమాత్రము లేదని పరాసులు ప్రకటించిరిని పరాసు ప్రకటన తెలుపుచున్నయది.

బ్రిటనుల భయమును దీర్చుట

కు రూరును ఖాళీజేయువరతులను పరాసులు బెర్లి యనులు తెలియజేసిరి. బ్రిటిషు సానుభూతిని గోల్పోకుండుట కై ద్యూనిస్ గారెంతయు ప్రయత్నించుచున్నాడు. బ్రిటిషు వారు తటస్థముగ నుండకుండ తమతో సహకారముతో పని జేయునటుల ప్రోత్సహించుటకు కృషిచల్పుచున్నారు. తుదకు నష్టపరిహారముల అంతర్వహిస్తార్మనునకైన బ్రిటిషువారి సహ కారము నపేక్షించు చున్నారు.

నష్టపరిహారముల నిమిత్తమే ఒత్తిడిని కలుగజేయుటకు నప్ప భద్రము నిమిత్తము హామీ కట్టుకొనలే దని.

బ్రిటిషు జేర్చుటలకు చిక్కులు తేకుండ జేసుడమని పరా సులు తెలియజేసిరి.

ఎగుమతిపన్నులనిచ్చుచున్న జర్మనువర్తకులు ప్రత్యే కపు లైసెన్సు కట్టించిద విశేషములకు సరకుల నియంత్రణని బ్రుసెల్సులో తీర్మానించిరి. దీనివలనగూడ బ్రిటిషు వర్తకుల తిక్కులను తొలగించుటకు ప్రయత్నించిరి.

ఆక్రమణప్రదేశములో నిపుడు 288 రైలుబండ్లు నడుచు చున్నయది 1898 జర్మనులు రైళ్లలో పనిచేయుచున్నారు.

82 మిలిజిపోలీసువారిని పరాసులు పారడ్రోలిరి.

కాట్స్ గు రైలుస్టేషను దగ్గర జర్మనుదోక్తు ముట్టడించు టతే పరాసు దోక్త వారినని కార్మి చంపెను.

వైమానికదళముల మదింపులు

ఇరాకు-ఇండియాపరిసితులు

హామిగారి ఉపన్యాసము

నా కావిమానములను ప్రవేశబెట్టిన లాభకరముగ నుండు ను. విమానముల ప్రయోజన మంతయుండదు. నా కావిమానము లేకనే పోయూజ్య వైమానికప్రయోజనము నేర్పరుచుటకు వీల గునని కామన్సుసభలో 15వ క్యామన్సులతోహామిగారు నుడివిరి.

తర్కితో సంధి ఇంకను కుడరకపోవుటచే ఇరాకులో సేవలను తగ్గించుటకు వీలులేదనిరి. సంధి సంకేత మైనకానిసం డియే ఇరాకులో వైమానికదళమునే సైనికవ్యయముకలె. చాల తక్కువగుచున్నది. భునుభ్యులు డబ్బుగూడ అంత ఎక్కు వ అవసరములేదు. వైమానికదళముచే త్వరలో ఎంత సైన్యము వైన కేర్వరచ్చు ననిరి.

కామన్సుసభలో రూరువిషయము

బ్రిటిషుమంత్రులభయము

గార్డియను పత్రిక

లండన్, మార్చి 14:—ఆక్రమణవిధానములో మార్పు హెచ్చుచున్నది. రూరులో హత్యలు చాల జరుగుచున్నయవి. ఇన్నియు జూదయు బోర్లాగా కెండిల కింకను జూరొన్నా ని అడుగుచున్నది. వ్యవసాయ ముదరఃప్ర్యామే తనన చక్రము దీసికొన వలెనుచున్నయది.

టైమ్స్ పత్రిక

కామన్సుసభలో చర్చ ప్రజల యసంశ్చయి, భయమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఉదాసీనము జూపుచున్నది. సభ లో ఇరుపక్షములవారును అనుభూల ప్రతిభూల భావములను, తరాసుల పట్ల జూపిరి. కాని ఎవరును గూడ ప్రభుత్వమువారి ఉదాసీనము ఆమోదించలేదు. యూరపు చార్గిత మిపుడు క్రొత్తముఖమును బట్టినది ఈతగవు ఇపుడు ప్రెంచి జర్మనులకు జాతీయరూపమును దాల్చినది. యూరపు కాంతిని బ్రిటను సామ్రాజ్యపుప్రజలు గోరుచున్నాడు. అట్టికర్మ దీనిని కలబెట్టుటకై సామ్రాజ్యపు విశ్వస్య మిపుడుఇట్టి సందిగ్ధావ స్థయం దుండుటచే ఎ రైసును దాజూపి కాంతిని నిలబెట్టు వలె ననుచున్నాడు. ఆలస్యముచేయక వెంటనే ఈ క్రొత్తయూరపు చార్గితమున బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును నిర్వ చింపవలెను.

భూ రు హ త్య లు

జర్మను ప్రభుత్వమువారి ఆక్షేపణలు

బెర్లిన్, మార్చి 14:—బూరులో హతులైన ప్రెంచి అధికారుల తరపున ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు ప్రతికియలను బూనుటపాడిగాదనియు ఇంతకును వారిని జంపినది జర్మనులు అని ఋజువు కాలేదనియు జర్మనుప్రభుత్వమువారు పరాసు ప్రభుత్వమువారికి తమ యాక్షేపణను తెలియజేయుచు లేఖ నంపిరి. ఆక్రమణఅధికారుల క్రొత్త చర్యలు దిక్కులేని ప్రజలు మరింత నిరాశజెందునటుల జేయుచున్న పనియు మొండి తెగువకు పురిగొల్పుననియు తెలి జేసిరి.

ఈజాత్యులను జర్మనులు జేయలేదని లేలిరి.

ఈకేసులు పరాసుజేతమున కంతుబడినవి.

ఒక కిమ్మరిజాడు ప్రెంచిఅధికారిని నుత్రివెట్టుతో జంపె నని ఇదివరలో తెలిసినవిషయము. ఈధీరోజాత్తుని బహూకరించు టకు ప్రజలు వేదియుండవలెను ఎవరో నేనేఅధీరదనని బ యలుజేర అంతరకు వీరిని గౌరవించి భనమును, మరితరకన్నపు లను కానుకలుగ సమర్పించిరి. తుదకు అసలు నాయకుడు ఇకను గాదనియు ఎవరో తజ్జును గడించుటకు ఈపక్ష ఎత్తైనదియు జేరినది.

రెజిమెంటు పక్షవార కోగపీడితులై యున్నారని తెలియు టయేగాక చాల విషమవశయం దున్నారని గూడ బెర్లిను వార్తలు దెలుపుచున్నయవి.

ప్రత్తిపరిక్రమ

ప్రత్తి వదుతువారు అంతరును జేరి వస్తువుల ఉత్పత్తిని క్రమప్రకారము జేయుటకు ఏర్పాటు జేసికొనిరి.

భర్తకు విషము బెట్టుట

జర్మనీలో ఇద్దరుస్త్రీలు తమభర్తలకు విషము బెట్టుటకు అంగీకరించినందులకు ప్రభుత్వమువారు వారిని విచారించు చున్నారు.

బర్లానులో అంతరును గుట్టపుపంపెములను, వేటానినో వదులను మున్నగువారిని మోసపేసి వేతములో జరుగుతున్న, తమవారిచావులకు విచారమును జూపవలెనని డిపెటరాగారి అధికారులు ప్రకటించిరి.

లిబరలు పక్షమువారు రుదరు ఏకముగాకలెననియు వీరు కార్మికులకు ప్రతిపక్షముగ నుండరనియు వివర కారుల యత్నము లనుభంధం పరుచుటకే ప్రయత్నించెద రనియు లాయడ్ జార్జి గారు నుడివిరి.

భారత శాసనసభ

(నిన్నటి తరువాయి)

సర్. బాసిలు బ్రాకెట్టు

అత్యవసరముల సరియైనట్టి భారత శాసనసభకు వి
శ్వాసము గలదిగా నున్నట్లును ప్రభుత్వమువారి అధ్యక్షులుగా
వారికి నూచుకలన నాయకత్వము సఫలముగా జాలకుండు
ప్రభుత్వము అధ్యక్షులుగాను బాగుగ లేవు. ఈ ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడిన
పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు 114 లక్షలను తక్కువ
జెచ్చింపవలసియందురు. ఈ క్రింది కారణములనుండి భన
మునుబట్టి పూర్తి చేసిదానికి సభవారి అనుమతి నంద లేనను
బాదన చాల అపాయకరమైనది. దేశభక్తిని ప్రోత్సహించు
నది. ఈవాదన సభవారు ముందేవచ్చిన అంగీకరించునను
ముతో ఇతరులపాత్ర నవహరించి ప్రభుత్వమువారు వినియోగిం
చుకొనలేనది తెలుపుచున్నది. (నవ్వు) ఇంత
కంటే, సభవారనుడయిన మొత్తములకంటే సభికులు జెచ్చిం
పరాదని కోరుట చాలవలసింది. ర. గాచారిగారి సవరణను ప్రభు
త్వమువారు రంగీకరింపజాలరు సభవారు. దీనిసంగికలించినను ఇందు
వలన లోటు మొత్తము తగ్గుజాలదు.

యమునాదాసు ద్వారకదాసు, శేషగిరిఅయ్య, సర్వా
ధికారిగారు సవరణను ముందుకు. ప్రభుత్వమువారికి 114
లక్షలకంటే తక్కువ లేనందున వారు సుకవి.
ఇంతటా గూడ బిల్లు గల తన 30 వ ధ్యేయముల
యనుభవమును జూపుచు రంగారాజుగారి వాదనను బలపరచెను.
సమర్థాగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ఆర్థిక కాన్రూప్రేక్షయ
గు ప్రాధానము బాట్టితి గ్రంథములనుండి యుదాహరణలను
కాపెను. ఈ ప్రతిపాదనను బలపరచినందులకు లెక్కలపుస్తకములను
కన్పెముగను చిట్కము లేకుండగను నుంచవలెనను. అనినదివిరి.

సర్ మామయిలీ

అత్యవసరము కావలయు కృత్యమునందు తేల్చుచు భాసము
నుగురించి భేదాభిప్రాయములు గలవు. ఇట్లు చేసినందులకు వన
జాతికముగ ఋణము మోస్తలసి యుండుము. ఇదిగతకంతోకాల
మునుండి ఈ కృత్యమును, అదాయమునుండి వెచ్చించుచు, ఇపు
డు కావలయు అక్రమములలోనికి నూర్చి ఋణమునకు నుండి
మని ప్రపంచమున కెరుకజేరుచుట నాకిష్టములేదు. ఇట్లు చేయుట
మన ప్రతిష్టకు తగియుండలేదు. వాణిజ్యము నందావిధాన
మొట్టున్న మనము ఇందులకు ఋణము మోస్తలయెడల మన
కక్షియందలి విశ్వాసమునకు లోపము రాకచ్చును. (వినుడు
వినుడు) డిల్లీపుర నిర్మాణము, అదాయమునుండి వెచ్చింపవలసి
యంతగా దానిని క్యావలము అక్రమములలోనికి నూర్చితిమి ప్రభు
త్వమువారి సూచనను అచరణయందు పెట్టజాలకపోయిన యెడల
సభవారు తిరిగి ఈ మొత్తమును గ్రాంటు చేయవలెను.

ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టగా 37 ప్రతిపాదనలను
33 అనుకూలముగను సమర్థులనుగారి అందుచే ప్రతిపాదనకుం
గీకరింపబడినది. తరువాత ప్రభుత్వమువారు గావించబడి
రెండుతగ్గింపుల మొత్తము 164 లక్షలను పోగా మిగిలితి గ్రాంటు
(కాశాపు. కీల కోట్లు) నకు సభవారు రంగీకరించిరి. సభవారంత
ఫలహారములకు లేదిరి.

సాల్వరలయందు గ్రాంటు

ఫలహారాంతరము

తరువాత సాల్వరలయందు కాఖు వ్యయమునకు గ్రాంటు
వైచర్య జరిగెను. ఎట్టి తగ్గింపులు లేకనే ఇది అంగీకరింప
బడినది. ఉద్యోగులకు గృహముల నిర్మించు కార్యమును మంచి
దినులు వచ్చురకు నావీయుంచవలసిన దని సర్వాధికారి
గారుగారు నుడివిరి. నూతన వనశిశువులములు నిర్మించుట కప్పురి
శ్రమయొనరియెను వైవాన్య సుఖమువారు దీని కంగీకరించ
నియు చట్ట లేగారు నుడివిరి.

వర్తమానము ప్రయాణము

సర్ మామయిలీ మోయిలీ

పరిపాలనావ్యయమునకు వ్యయము అంచనాలకు సమ్మ
తిపడలేనదిగో మోయిలీ గోరెను.
అభ్యుదయకారగా సభవారు సిమ్లాకు వెళ్లుట కనుకొండ
ప్రయాణపుట్రలయందు ఒకరూపాయిని కిరీపరలసిదను సవర
ణను ఈ క్రింద కరణం గా రుపహరించిరి. సిమ్లాకు వెళ్లు నాచార
మును విడిచి వెయ్యవలెననియు దేశమును పీడి పీదో యీలనున్న
వర్తమానమునండి ప్రభుత్వమువారు సరిగపరిపాలింప జాలరని
యె యెప్పుడు చాలకారణములను గవ్వరచెను. (విడిచివారు

వేడిదేశమును పరిపాలింప నెంచిన యెడల దేశమునందలి వేడిని
గాంచి ఎక్కడికో పరుగెత్తిపోరాదని నుడివిరి.

సర్ మోయిలీ

ఈజిప్టు అత్యవసరములకంటే మెట్టి మార్పున గలిగింప
జాలని విషయములవై వృధాచర్యమును కాలయాపనమును సభ
వారంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది. డిల్లీయందు సెక్రటరేటును పరి
గృహములను తరువాత ప్రజాశాసనము సిద్ధముగ నున్న వేదపు సభ
వారి ప్రయాణమును విడవవలెనని తీర్మానించినను ప్రభుత్వము
వారు దాని నజరుజులో పెట్టెను. ఈ గృహములు సిద్ధముగ నున్న
తరువాత నీవిషయమును వర్తకు దెచ్చినను బాగుండును. ప్రభు
త్వమువారు డిల్లీలోనే యుండవలెనని నిర్ణయ జనవచ్చునా
యను విషయమును నిర్ణయించుటకు ముందు కాసనసభ్యులు
డిల్లీలోని వేసంగిని రుచిచూడవలెను. ఇది ఇంకా మాట్లియూనో.
కొన్ని నిమిషములకు పూర్వము ఒక సభ్యుడు పంకాల త్రొవ్వడు
అని కోరెను. (నవ్వు) అంతట తీర్మానమును ఉత్తరమునందుకొన
వలసిన దని నలుదిక్కులందును కేకలు బయలు జేరెను.

రంగారాజుగారు

చాలామార్పులకు విషయమునందు సభ్యులు చర్యను కిప్పించు
కొన జూచుటను నిశ్చయించెను. సిమ్లానుండి తిరిగివచ్చు పథాన్ని
నిశ్చయించెను. ఇట్టి పథాన్ని సాగింప నెంచినందులకు నీ అసెంబ్లీ
లందను సభ్యులను మూర్ఖులు అచ్యుతినండి ఎందుకు తిరిగివచ్చు
రాదు. నవ్వు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పర్యవేక్షణమునందలి
చివేసినందులకు సంతసిందిరి. సిమ్లా ప్రయాణమును కదలి నేయు
ట వీలగునదట, దానిని తిగిచుటకు ప్రయత్నింపవలెనని సర్వా
ధికారి ప్రతిపాదన గోరయెను. దీని నుండి "ఈ దేశపు వేడిని
ప్రేమించుము" అని బ్రాకెట్టు గానిని గోరితిని. ఈ వాక్యమునకు
ముందు. అధికారులు ఈ దేశపు వేడిని ప్రేమించునది ఈ దేశ
యలను ప్రేమించువారరు. సర్ సర్వాధికారి ప్రతిపాదనను బల
పరచెను. ప్రతిపాదన వోటునకు పెట్టబడగా 50 అనుకూలముగను
53 ప్రతిపాదనముగను సమర్థులను నిర్ణయించెను నిరాకరింపబడినది.

కాసనసభవారు సిమ్లాకు వెళ్లు రాదు

వేసంగి అత్యవసరము భారత ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక
వ్యయమును సిమ్లాకు వెళ్లి నను కాసనసభవారు సిమ్లాకు
వెళ్లరాదని యెప్పుడు, గ్రాంటునందు ఒకరూపాయిని కిరీప
వలసినదని ప్రతిపాదించిరి. వేసంగిలో కాసనసభ సభ్యులు,
తమ స్వంత సదుపాయముల జూచుకొనుటకంటే దేశ
యల కష్టములను గమనించుచుండవలెను. సభ్యులు, పర్యటా
గ్రములకు జరుగుట నిరాకరించి సమప్రదేశములందేయుండి ప్రజ
లకోరకు పనిజేయ సమర్థులై త్యాగమును కనపరచవలెను.

సర్ మోయిలీ

కాసనసభవారు సిమ్లాకు గానియెడల కార్యనిర్వాహక
వ్యయమును డిల్లీకి వచ్చుచుండవలసివచ్చును. సభ్యులు సిమ్లాకు
వచ్చుటకు కృత్యముకంటే నిర్ణయముదేశముగ నుండును. రంగా
రాజుగారి కౌశల్యము "ఉత్తరహిందూస్థాన్ వేడిమి నన్ను మార్చా
గతునిగ చేయుచున్నది" అని నుడివెను. ఇప్పుడు వీరి కది సరిపక
నయలకు సంతసింపుచుంటిరి. (నవ్వు).

నందలూలుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు పర్యవేక్షణముండే
కాసనసభవారి పని బాగుగ సాగుననిరి. వేసంగి అత్యవసరము గారు
త్యాగమునుగురించి ప్రసంగించిరి. అట్టితర అత్యవసరము గారు
టూరు బుడిచి మద్రాసునుండి ఇచ్చటికి వెచ్చి ఆ ఖర్చులనెదురు
పుచ్చుకొనవలెను. (నవ్వు) సభ్యులు ఒకమాట డిల్లీ వేసంగి చది
జూచియెడల తిరిగి ఎప్పుడు ఈ కృత్యమును దగ్గింపగోరరు.

యమునాదాసు ద్వారకదాసు

ప్రతిపాదనను బలపరచి. "సిమ్లాకు వెళ్లుట అధికారుల
పాకర్తములకోరకే" ననున వేసంగిలో డిల్లీలోనుండి వనజేటు లేని
యెడల, అట్లు పనిజేయువారు యెవల చాలమంది సిద్ధముగ
గలరు. కర్మగారు అసభి కార సభ్యులకు నున్న పన్ను ఈ గ్రయా
ణమును నిరసించెను. అధికార పదవినిచ్చిన తరువాత దానిని బల
పరచగడంగెను.

కర్మగారు:— ఈ విషయమున వేసంగియందు నానుభి
ప్రాయమును వేసంగిలేను.

కోపిగారు:— మీరవైపు సమ్మతికొనితిరి. (నవ్వు)

కర్మగారు:— వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రీగారి విషయ
మును క్యాబినెటు వర్తకు దెచ్చినప్పుడు వేసంగి డిల్లీయందు
లేనని సభ్యుల కిరించుచుంటిరి.

సర్ మోయిలీ:— కాశ్రీగారి కౌశల్యము, వేసంగిలో కోరు
వలసినయెడల, ఈగలు ప్రవేశపెట్టవలె కాపాడుకొనుట కష్ట
మని నుడివియుండెను. (నవ్వు)

ప్రతిపాదన వోటునకు పెట్టబడగా 51 అనుకూలము. 53
టితో సభ్యులను, తిరిగి తేపు చర్చ సాగింపబడును.

భారత కాసనసభయొ దీనినమున ఈ క్రింది బిల్లువై నియ
మింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికము నివేదించబడినది.
(1) గౌరగారి నియమ వివాహపు బిల్లు (1) అబ్దుల్ కాజిముగారి
నూత్తరార్థ బిల్లు (2) (4) వేసంగి అత్యవసరము హిందూవా
రసభ్యులబిల్లు వారసత్వ బహిష్కరణ బిల్లులు. గౌరగారి బిల్లు
చాల సంతోషించుచు. ఇది హిందూ వాస్తవ కష్టములకు
ముల వారికి నూత్రముగ ర్పించును ఈవివాహము లానవ్యుకొనిన
వారు అది భక్త బుట్టుములు నుండి విడిపోయి నట్లెంచ
వచ్చును.

* * * * *

కాసనసభ్యుల బిల్లుల తగ్గించుట
కరిపాలనా వ్యయముల గ్రాంటు

ఫిల్లి 15 మార్చి:— భారత కాసనసభ వారి దీనినమున తిరిగి
గమనకేమిరి. పరిపాలనా వ్యయముల గ్రాంటువై చర్చ తిరిగి
సాగింపబడినది.

తంత్రవార్తలవ్యయము - తగ్గించు సవరణ

రంగారాజుగారు:— తీర్మానము ప్రకటించుటలో 25
వేలరూపాయలకంటే పరలసివచ్చు 75000 ఈ ఖర్చులకు చాలు
ననియు సవరణనుపహించిరి తిరిగి ప్రభువు గారు సచ్చినట్టి
నుండియు నీ ఖర్చులకర్పణకు లయ్యెను. వైటుహులవారు, భారత
ప్రభుత్వమువారి వైచర్య గవర్నమెంటుచెలయించుట ఇందుకు
కారణమై యుండును. భారత ప్రభుత్వములకు ఇందు వైటు
హులవారు పడవదే జోక్యము గల్గించుకొనటను ఆచారిగారు
నిరసించిరి. వీరికి సమాధానముల నంపుటకు నాను తంజినార్తల
వ్యయము చాల మోచెను. వైటు హులవారు ఇట్టి
చర్యను మానవలెవలె ఈ కృత్యము ను చాల కరకు
తగ్గించవలగునను. ఇకమిద భారత ప్రభుత్వమువారికి ఎక్కువ
స్వాతంత్ర్యము నొసగవలసి వచ్చుచున్నది.

సర్ మోయిలీగారు ప్రభుత్వ మొసగుచు, రాజ
ప్రతినిధి వైచర్య కార్యదర్శి కార్యాలయమువారి తంత్రపాలా
వ్యయముల మూడుకములని నుడివెను. (1) రాజప్రతినిధిగారికిని
రాష్ట్రీయగవర్నరలకును జరుగు నుత్తరప్రత్యుత్తరములు ఈకాల
మునందు భారత రాజకీయపరిస్థితులు త్వరితగతినీయరుచుండుటచే
ఈకృత్యముల చాలమోచెను. (2) భారత కార్యదర్శికి రాజప్రతినిధి
గారు పంపుతంత్రపాత్రలు స్వామాభ్యుదయకు సంబంధించిన, కెన్సాన్
రుడుమగ్గుసమస్యలు త్వరితమునభిగృహి జెందుచుండుటచే నిరంతరి
వార్తలనుడే నిర్ణయించెను. ఈకృత్యములకంటే, రాజప్రతి
నిధికు ప్రభుత్వాభిప్రాయముల వివరముగ భారత కార్య
దర్శికి నివేదించుట వో. చుట్ట యుచిరముగాదు. ఇట్టి తంత్ర
వార్తలకును సుప్రతింపులకును భారత దేశమునకే లాభము
(3) వైచర్య కెక్రెటరుల వివిధకాఖలకు రాజప్రతినిధిగారికిని
జరుగు నుత్తరప్రత్యుత్తరములు.

వైటుహులవారు భారత ప్రభుత్వ బిల్లులందు, జోక్యము
పుచ్చుకొనుటను యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు నిరసించిరి.
ఈ కృత్యములను ఏ యే కాఖల కార్యముల కనునో ఆయాకాఖ
లందే తేవరాదాయని సర్ మంబూరా బెట్టుగారు నూచించిరి.
వెట్టుగారి నూచనను విచారించెక మని దేశీయంగ సభ్యులను
నుడివెను. రంగారాజుగారి సవరణ పీఠిపోయెను.

వైసురాయిగారి ప్రయాణపుఖర్చులు

వైసురాయి గారి ప్రయాణపు ఖర్చులను కిరీపరలసి
దని వి. ఎస్. మిత్ర గారు నూచించిరి రాజప్రతినిధిగారికో
సంభాషించుచు వేయవలసి వచ్చుటలందలి విశ్వాసమును నిరసం
చెను. కిష్టమును దినములందు రాజప్రతినిధి గారు తమ కాలము నంతకు
కలకత్తాయుండే గడవెను కాని ఇతర ప్రాంతముల ప్రజల స్థితి
దెలియకొనటకు జనలేదు.

గిన్సాలాగారు ప్రతిపాదనను ఎదిర్చిరి. రాజప్రతినిధిగారి
పర్యటనముల సభిక మొనర్పలేదని కీరమూలొంచెను. గత 20
వర్తకులలో ఇందుకు రాజప్రతినిధులు మాత్రము బర్మాను
దర్శించిరి. ప్రస్తుత రాజప్రతినిధి ఆరాష్ట్రీయ నోకమాకు దర్శించు
నని వాగ్దాన మొనర్పరినెను. (ప్రతిపాదన ముగియవలెనని కోన
వలెనను కేకలు.)

దేశీయంగ సభ్యుడు గిన్సాలాగారి కోరికను రాజప్రతినిధి
గారికి దెలిపెను. ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనవలె నను
కేకలను జూడగా, మిత్రగారు, రాజప్రతినిధిగారి కారోపం
చిన ఆవాంఛనీయములకు నుడేకముల సభ వారల కనించుట
లేదని తలచుచున్నాను. (వినుడు వినుడు)

రాజప్రతినిధిగారు స్వదేశీసంస్థానముల కెన్ని మార్లు జన
యండిగో ఇతర ప్రాంతములకు గూడ సన్నిహితులు జరిగె

సాగునందున పూర్తిగా నాశనమైనది. మిగతా ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

భారత కార్యచర్యావళి సభ్యులు

ఈ కార్యచర్యలు గాన, కార్యచర్యావళి సభ్యులు అట్లెన్న లయి ఒక మాసమున కింతవరకును ప్రతిపాదించును, భార తీయకార్యచర్యావళి సభ్యులకు తాత్కాలికముగా పరిపాలనా కాధిని నొసగి పోవుట అధికారతర సభ్యులకు విచారమును గలి గించుచున్నదని నడిపిరి.

అభ్యుదయము:— అట్టి వైద్య సహకార, ప్రయోజనపు బత్తల కంటివలన కష్టము పొందవలసి కలదు. పరిపాలనావ్యయ ముల ప్రాబల్యము మొత్తముగా నగిరించవలె నని సభవారిని కోరినపుడు గాన సభ్యుడొకరు దీనిని రావచ్చును.

ఈ కరణము:— అభ్యుదయమును దెచ్చెదను.

అభ్యుదయము:— అభ్యుదయ మిరు అభ్యుదయ దృష్టి నాక ర్పించుచు ప్రయత్నించవలెను.

ఈ కరణము:— ప్రయత్నించుటకు దృష్టి నాకర్పిం చుటకు చాలావేలము గలదు (సభ్యులు).

కార్యచర్య:— భారతీయ ప్రయోజనపు భిక్షులలో నూరు రూపాయల కింతవరకును గివ్వాలాగా రుపపాదించిరి. కార్యచర్యావళి సభ్యులు బర్మాను దర్శించవలెనని మీర గోరి.

దేశీయంగ సభ్యులు:— ప్రభుత్వసభ్యులు రెండవ విష యములను గురించి ఆమోదించుచు (1) ఈ మాసము ముగి యుట (సభ్యులు) (2) బర్మాను దర్శించుట (సభ్యులు) రెండవ విష యమున ప్రభుత్వ సభ్యులు ఇదివర కిచ్చిన ప్రయత్నములు విఫలము అయ్యెను. రాబోవు వర్షమున నీరువు సభ్యులు బర్మా ను దర్శించవలెనని. కాని ఈ విషయమున భారతీయ వాగ్దాన మొనర్చవలెను.

గివ్వాలాగాన ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

అనధికార సభ్యుల బత్తలు

రంగారామిగారు:— అనధికారి అధికార సభ్యులదికల బత్తలకు కింతవరకునోరి, సమావేశము ప్రారంభించుటకుముందు ఏడుదినములందుండియు ముగిసిన తరువాత 7 దినములవరకును అట్ల వెన్నుల నొసగుచున్నార. సమావేశము పూర్తయి ముగిసినందు లకును ముగిసినతరువాత మూడుదినములకును ఒకగిరి కాజును అని నడిపిరి. పైపైగాన ప్రతిపాదనను బలపరచి కాని ఈ సభవారి ప్రభుత్వ సమావేశమున సభ్యులు తనబత్తల వెక్కిరివ జేయువలెనని తీర్మానించిరి తమనియమితకాలము ముగియవచ్చు చుండగా తిరిగివారి కింతవరకునోరి గోరుచున్నార. ఇది అవ్యా యముగా దోచుచున్నది నడిపెను.

ఈ కింతవరకున 10000 మిగులునడిపెను. సభ్యులకు నడిపెను. సభ వారంతట ఈ కార్యమునందు 10000 కింతవ నగిరించెడిరి.

సభ్యుల మోటారు కార్లు

మొదటగాన:— సానసభ్యుల మోటారులం ద్దను దెచ్చుటకు వారిని బాగుజేయుటకును అను క్యముల లో రు 50000 కింతవరకున ప్రతిపాదించెను. మోటారులం ద్దను కోనకొన్నవారు వారిని దీనికి దెచ్చుకొనుచునుగూడ స్వంతముగ భరింపవలసి నడిపెను.

సభవారిని నిర్ణయించిన ప్రభుత్వమువారు నడిచుకొ నెదరని వాగ్దానము నడిపెను. ఈ ఆశయము కట్టి 1923-24 సం వ కనియ అంతుచేత నీ కింతవరకు ప్రభుత్వసభ్యులకు కింతవరకును మనముభరించి, బాబోవుసభ్యుల పాకర్తముల తొలగించుట యనియు (సభ్యులు) అట్లుగా కాశముగాన నడిపిరి. సర్ సర్వాధి కాడుగాన ప్రతిపాదనను బలపరచెను. డాక్టర్. గారు మాస్కి ను అలిగారు ప్రతిపాదన నడిపిరి. సభ్యులు విలువకట్టకాల లును త్యాగముచేసికొనుచుండి రనియు, ఈ కార్యములగుడ వారిపై వేయరాదనియు, మోటారులం ద్దను కోనకొన్నవారు వానితయాలపు భిక్షులను గూడ భరింపవలెనని కలరని ప్రతిపాదనను నడిపెను. అంతయు గాన, తమ భాగవాద్యములగుడ వారే భరింపవలెను. అట్టితరీ అట్లెన్న లెందుకో తెలియుటలేదు.

ప్రతిపాదనను వోటులకు పెట్టబడగా 45 ప్రతిపాదనలు గను, 34 అనుకూలముగను సభ్యులునొసగిరి.

భారత శాసనసభకు ప్రత్యేక శాఖ

గివ్వాలా గారు:— భారత శాసనసభకు ప్రత్యేక శాఖను నెలకొల్పవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

సర్. మిగతా:— ప్రభుత్వ సభ్యులను, ప్రభుత్వమునా రాను అయి నగిరించినయి కాని వీనినమలులో పెట్టుటకు ఆదర్శ వ్యయముననయియు, కాని తాను కొలిచికాలము క్రింద నే లెజిస్లేటివ్ శాఖకు వచ్చుటచే క్యయముగ నీవిషయము నింకను పరిశీలించ లేదనియును ఈ సమావేశమున పరిశీలించెద నని యెను నడిపెను.

విదేశాంగ, రాజకీయ శాఖలు

భారతీయులకు ప్రత్యేక మొనగుట

ప్రభుత్వ సభ్యుని సమాధానము

(భారత శాసనసభ)

డిప్టీ మాన్య 15:— ఫలహితానంతరము భారత శాసనసభ వారు రాజకీయ, విదేశాంగ శాఖల వ్యయముపై చర్చచేసిరి.

డాక్టరు నందలూ:— ఈ క్యయము నందు రు 1000 కింతవరకున ప్రతిపాదించెను. ఈ శాఖలవ్యయము మాత్రము పెరి గిపోవుచున్నదనియు ఈ శాఖలందరికారముల భారతీయుల కొసగు కార్యము మాత్రము వెనుక పట్టుచుండెననియు నడిపెను.

డెన్సిన్ బే (విదేశాంగ కార్యదర్శి)

1921 సం. పెట్టెబరు మాసమువరకు ఈ రెండు శాఖల లాసిన భారతీయుల ప్రత్యేకము నిషేధించబడెను. 1921 పెట్టె బరు మాసమునం దీయధికారములు, విజిటింగ్ అఫ్ఫైర్సులకును భార తీయ అఫ్ఫైర్సులకును సమానమరతులమిదనే తేలిచియుంచెను. ఇండియను సివిలు సర్వీసు శాఖలోని భారతీయులకును, సైనిక శాఖలందు భారతీయ కింగ్స్ కమిషను ఆఫీసరులకును ఈ యధికారము లొసగబడునని తెలిపెను. విజిటింగ్ అఫ్ఫైర్సులకు భారతీయులకు భారతీయులకు వాగ్దాన మొనర్చెను. ప్రావిన్సి యలు సర్వీసులలోని భారతీయులకుగూడ నియధికారముల నొసగిరించెను. ఇంతవరకు ఇండియను సివిలు సర్వీసు లోని భారతీయుల తన్వయను దీనికి దరఖాస్తు పెట్టలేదు. సైనిక శా ఖలోని ఇతరుల భారతీయులయిత్రము దరఖాస్తు పెట్టిరి. అందు చేప్రభుత్వమువారు ప్రావిన్సియలు సర్వీసులపై నీ ఆధారపడవలసిన వైపును. ఈ సర్వీసులనుండి చాల దరఖాస్తులవచ్చెను. అయిదు వ్యోమములపై వారికొసగబడెను. కాని ఈ అచారము నీ సా గించుచుండు టపాచుకగము అందుచేత రాజకీయ వ్యోమములు, ప్రావిన్సియలు సర్వీసులవారికే తగినవని ఇండియను సివిలు సర్వీసు వారిలో నొక యభిప్రాయమేర్పడెను. ఇండియను సివిలు సర్వీసు నందును, సైనిక శాఖలందును గల భారతీయుల నీ రాజకీయ వ్యోమముల నంగీరించుటకు సభ్యులు వారిని ప్రోత్సహించినయె డల ప్రభుత్వమువారు సంకలించెదరు. ఈ రెండు శాఖలను అంత ఆర్థికములుగాని విషయము సత్వము. పెంపును మొదలగు ప్రత్యేకములను జీవితము ఆ కర్తవ్యముగాను.

మున్సి ఈవ్వర తరణు

ఈ యవ్యోమముల భారతీయుల కొసగుండ నుండు టకు, దరఖాస్తులు తక్కువగుట యొక్కతీయే కారణముగ నుండబోయెను. ఈ విషయమున నిజమగు విషయములన్నిటిని ప్రేగారు వర్ణించెను. వ్యాపారము, సాఖ్యమును రెండును

అభ్యుదయము:— నేను పైపైగాన ఇదివర కీవిషయ మున చర్చించెను. ప్రత్యేక శాఖ ఏర్పరుచునన్న అధికార్య యమునకు సిద్ధముగ నుండవలెను. సభవారు తమ కురి సమావేశ మునకు భావించు ప్రావ్యము, నే నీవిషయమున తిరిగి చర్చిం చి అన్ని వివరములను తయారుజేసి ఆచరణయోగ్యము లగు సూచనల నొసర్చెదను.

గివ్వాలాగాన ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

ప్రేటుకొన్నిలు సభ్యుల బత్తల తగ్గించుట

రంగారామిగారు:— ప్రేటుకొన్నిలు సభ్యుల ప్రయోజనపు బత్తల తగ్గించవలెనని ప్రతిపాదించెను. అప్పెంట్ల సభ్యులకు రైలునందు రెండు సీట్లు రిజర్వేషన్లుచుండగా ప్రేటుకొన్నిలు సభ్యుల కొక కంపార్టుమెంటు నంగను రిజర్వేషన్లు అనా వశ్యమున మీరు నడిపిరి.

సర్. మ. పక్కి:— రెండవసభవారి పోకర్తములకు తగ్గిం చుటకొర కీ సభవారు తమవోటుల నుయోగించుట బాగుగ లేదు. కాన్సిలునందలి అధికారసభ్యులనుండి ప్రభుత్వమున ప్రభు త్వమునా రిజిస్ట్రార్సుల తొలగించవలెనని. (వినుచువినుచు) తరు వాత నిండులకు సంబంధించిన నిబంధనలలో మార్పులొనర్చవల సినదని కాన్సిలువారియెదుట ప్రతిపాదించబడును. ఆతైన వారు ఆంగీరించినయెడల నీ మాక్కులు తొలగించబడును. తేనియెడల నట్లే యుంచబడును.

రంగారామిగారుంతట ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి. పక్కిగా రిజిస్ట్రార్సులను తొలగిస్తిన పిమ్మట, ప్రేటుకొన్నిలు సభ్యుల దినబత్తల తగ్గించవలెనని ప్రతిపాదననుగూడ నుపసంహ రించుకొనబడెను.

సభవారంతట ఫలహితములకు లేది.

గల కా క్కీ ర ము న ం ద లి ర నీ డెన్ని యధి కారము మాట మీచెప్పెదను? (సభ్యులు) ఏన్నెను ప్రాత్యేకము విల్లు నుపపాదించును, ఈ శాఖల సభ్యులకు తె. పి. థామ్సును గారు కాన్సిలునందు నుడివిన కవనమునకు వీరసమ్మిని తెలిపిరి. ఈ థామ్సునుగారు తెలిపిన యభిప్రాయములను మోటులిగారు నిరాకరించెను, ఈ విషయమున అప్పెంట్లవారి భావములను తప్పుగ ప్రకటించు గాతను నుడివిన కవనముల కీసభవార్లు తమ యసమ్మిని ఆగ్రహమును తెలుపవలెను.

సర్. మా. మోయిలీ

జరిగిన దానిని తిరిగిత్రవ్వవలసిన కోరిక. ఆసమయమున సర్. పి. వి. పెంట్టుగారు, అప్పెంట్లవారి భావములను కాన్సిలు నందు తిరిగి చర్చిప్రకటించిరి.

నందలూగారి ప్రతిపాదనను వోటులకు పెట్టబడగా నిరాకరించబడెను.

వోటులునాన్ వోటులు

రంగారామిగారు

మాదయావ్యముల కింతవరకున ప్రతిపాదించిరి. ఈ క్రిందివిషయముల కనన్వృత్తిని దెలుపుటకది యుద్దేశపడెను (1) ఇదివరకు రెండుసత్వరములందుండియు వోటులు వ్యయముల లోనన్న యెంకరూర మొదలగు గుత్త ప్రత్యేకముల వ్యయము కొరకు 29 లక్షల క్యయము ఈ వత్సరము నాన్ వోటులు వ్యయములలో తేవ్వుట (2) ఏన్నెను ప్రాత్యేకము విల్లును అంగీ కరించుట (3) రాజకీయ, విదేశాంగ శాఖలందు ఉద్యోగము లను భారతీయుల కొసగజోవుట. (1) ర కార్యములను, తెంగు రూర ప్రజలవ్యయములను గురించి స్వల్పముగ వైసనుచర్చించవలె ను సభవారికి తేకుండజేయబడెను. ఈ ప్రజలు పంపుకొనిన యెంల వక్రములు నాన్ వోటులకు (2) సంస్థానాధీశులకు రక్షణయ వునమైనయెడల సంస్థానములకు గూడ రక్షణముగావలెను. కాని ఈ సంస్థానములందుజరుగుచున్నయెంలగురించి ఈ సభవారు గాని కాన్సిలువారుగాని ప్రశ్నల వైస వేయరాదని స్థాదించులర్చ రు విధించుచున్నది. సంస్థానములందలి ప్రజలు, రక్షణకొరకై న భల చా తి ని గో ర వీ లు తే ని యె డల సం స్థా నాధీశు లు గూడ గో ర వీ లు లే దు. (వెన్ను ఆ వ్యయముల కొరకు ముడిచి. విషయ ప్రభుత్వమునా రిజిల్లును ఈ సభయందు ప్రత్యేకముగా సభవారు నిరాకరించిరి. అంతట ప్రభు త్వమువారు కాన్సిలునందు దానినాపాదించజేసి సర్. పై తేసిరి ఈ విధముగా ప్రభుత్వమువారు సంస్థానాధీశులకును ఈ సభవారికిని కలనాములు పెట్టిరి. మాట వారిపై పెట్టికోసమును లేదు. ప్రజ లకు వారిపై పెట్టికోసమును లేదు. (వినుచువినుచు) (3) ప్రేగారీ విషయమున నేమో జేసిరి. 40 వత్సరముల వయస్సుకచ్చినవారి కింగ్సు కమిషను ఉద్యోగముల సంపాదించుకొనిన ముదముల లను దరఖాస్తులొరకు కోరకపోతే, భారత దేశమున పోటీకరీక్ష లను పెట్టిభారతీయులకుకుల నెండులకు ఆకర్షింపరాదో తెలియ కున్నది. (వార్డు)

ని యో గి గారు

రంగారామిగారిని బలపరచుచు, ఇంతవరకును వోటు లు లిట్లులోనుండి, ఇప్పుడు నాన్ వోటులు లిట్లులో జేర్చ బడిన మరలెండు నిద్యోగములను జూపిరి. కాబూలునందలి రాయ వారకర్తమున కమితవ్యము మరుచున్నది. ఈ క్యయమునందు సగభాగ మైనను బ్రిటిషు ప్రభుత్వోకాగారమునండి తెచ్చింప వలెను.

ప్రేగారు:- గతవత్సరము యెంగురూర వ్యయము చర్చించ బడలేదు.

రంగారామిగారు:- స్థాదించు వైసాన్న కమిటీయండిని చర్చించబడెను.

ప్రేగారు:- తెంగురూర బ్రిటిషు ప్రత్యేకముగాను, మైసూరు ప్రభుత్వముతో ఏర్పాటు చేసి తీసికొంటిమి. ఈ క్యయ మును కింగ్గించినయెడల అందలి లాభము ప్రభుత్వమువారికి జేందెను. అచ్చట ప్రజలవ్యయములన్నటను మీరు భవమునిరా కరించెట్లుగును. అచ్చటిప్రజల క్యయములను సభ్యులు వెలుప కచ్చును (రంగారామిగారు:- మీరు దెలుపనీయరుగదా.)

రాజకీయ వ్యోమముల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు పోటీ జేర్చరచెదరు. కాని అప్పుడు ఇండియను సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులనుండి దరఖాస్తులు రానియెడల, తిరిగి ప్రభుత్వవర్గి తి నే అవలంబించెదరు.

చాదరిగారు:- ఈ సభయందు చర్చించబడిన విషయ ములను, నాన్ వోటులు లిట్లులో జేర్చవచ్చునా యను ప్రశ్న మును దెచ్చెను. సర్ మోయిలీ ప్రభుత్వ సభ్యులను నిట్లు నడి పెను. నియోగిగారు దెచ్చిన అపూర్ణము: మిలిటరీపోలీసు శాఖను గురించిన విషయమున అనుమ నముగ తిరిగి ఈ విషయ మొందులో

శ్రీయుత రాయయ్యారి అచ్యుత రామయ్య గారు

బెజవాడలో జరిగిన విచారణ వివరములు

18వ తేదీ నాథ్యస్థానము 1-5 గంటలకు బెజవాడలో అడిగిన జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణ ప్రారంభమైనది. 21-1-38 వ తేదీన మద్రాసు ఏలూరులో కొనసాగిన యాపనాథ్య సమావేశాన్ని యాశీర్వాదము చేయబడినది. చెన్నపురి దొరతనము వారి అనుమతినిపించి ఏలూరు పోలీసు డిప్టీ సూపర్ టెంటు కేసు జేసెను. ప్రభుత్వ న్యాయవాది బంధునుండి బెజవాడ వచ్చి వాదించెను. మద్రాసు వాదించలేదు. సాక్షులను ప్రశ్నించెను. కాశీశ్వరరావు, చాక్షరు రామచంద్రరావు, అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య, పండిత శేఖరాస్త్రి, ఎమ్మెల్యే చాక్షరి గార్లు మున్నగువారు ప్రత్యక్షులుగా వచ్చిరి. తర్వాత యాపనాథ్య క్షరను యద్దరుగలయిన సైక్లరులను కొందరు పోలీసులునుగూడ వచ్చిరి.

మద్రాసు ఉపన్యాసమును తక్షణమే చేయటానికొన్ని పొరపాటులు జరిగినవి. అవి ప్రభుత్వ న్యాయవాది నుడివెన. మద్రాసుకు సలయిన సైక్లరును, ఏలూరు తాసిల్దారును, ఒక హెడ్డు కనిస్టేబులు, ఒక కలకత్తా కాలనీయలను, ఏలూరు కరణ మును, సిర్యాతీలపక్షమున సాక్షుమిచ్చిరి.

ఉపన్యాసమును ప్రాసీకోనినవారు అపార్థమును కల్పించి మూలము మద్రాసుకెప్పి మిన్నకుండెను.

ఉపన్యాసమును వినుటలను మీకెట్లుతోచిన దని మొట్టొకటిని న్యాయవాది అడుగగా అప్రశ్నింపగగూడదని మేజిస్ట్రేటు వారిచెను.

ఈ తేదీననుకూల బ్రటిషువారేల రావలెననబోటు బ్రటిషు దొరతనను యుండవలెను. పొరపాటున నావదము కదలబడినది. 505 శక్తులతో యాశీర్వాద సంబంధము లేదుగాన వానిని కదలి వలెనను." అని న్యాయవాది తెలిపెను. ఏలూరు 124 కింద శేర మూలంపించెను.

అచ్యుత రామయ్యగారి స్టేటుమెంటు

నేను అంతకు పూర్వమే మూలపల్లికి వెళ్లి అచట శ్రీయుత పెల్లెటి కృష్ణమూర్తిగారు చేసిన భూకార్యమును చూచి వచ్చితిని. 10 ఏడ్లలోపున 6-7 వేలమంది శ్రైస్తవులను వారు మరల హిందూమతమున చేర్చుకొనిరి. కాన నేను విషయమును గూర్చియు ఆసక్తిగా నుపన్యసింపవలచి అటులనే మొత్తం సభ్యులకు తెలిపి కడవరకును వానిగూర్చియు ముచ్చటించితిని, గాన రాజద్రోహమును బోధించుట కవకాశమే లేదు. మరలమురాజ కీయములను నిడదొడు పోలేదు. ఆయా మతములవారు స్వభావమును నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నించుటయే స్వరాజ్యము. దీనినే నేనుక దగ్గరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు గూడ తెలిపిరి. ఇందులకే బెంగళ కేసు కాలమున కేవాడీ మహారాజులు, 1857లో సిపాయిలను తిరుగుబాటు జేసిరి. 7 కొట్ల పంచములను హిందూ మతమును వదిలకుండు నుండుటకు గాను అస్పృశ్యత తొలగించెదని నేను బోధించితిని. పంచము లభ్యమతము నవలంబించిన స్వాతంత్ర్యదీక్షకు పలము తగ్గును. కాన పంచములు మననాకులలో నీరు తోడుకొనబడుట దేవాలయములలోనికి నమస్కరింపకు అంగీకరించి మహాత్ముని ఆజ్ఞను పెట్టెదమను. అని నేను బోధించితిని నికడీకోపాలలో నేను రాజద్రోహమును బోధించితిని గాన నీ కోర్టులోనే నేను నేరము చేసినదని అప్పుడు చెప్పితిని. ఇప్పుడు నాకాయుధేక్షమలేదు. ఇప్పుడు నాజీవించినదనియునును 12-10-1856 లో మేకాతే రికార్డుకి ప్రాసీన లేఖయును కండ్లకి దొర్లకుల గంధూర్వకుడు మాంగియ్యగారు 1857లో పార్లమెంటుసభలో తెలిపిన విషయములను కయిగారి గ్రంథము (సిపాయిలతిరుగుబాటు మొదటిసంపుటము: 11 పేజీ) ను లాడ్ రాబర్టు (431 వ పేజీ 48 ఏడ్లు ఇంగ్లీషులోను మొట్టొకటి) అను భూము నాకు ఆధారమును నుగూర్చి విద్యుత్తుతో 6 ఏడ్లకాటికి కంగరాష్ట్రమున కంగరాధ్యక్షుల దొడ్లకు నుండదు." శ్రైస్తవమతమును దేశమునందలిను వ్యాపింపజేయుటకే ఘోషించుట యిందీయము మనశము చేసెను " ఈమెనముగా అనుమాదకొప్పున వేరకేలేదు. అప్పుడు తూటాలను చేయుటలో అప్రకృష్ట పండితృత్వ మున్నగు వాడరాని వస్తువులను ప్రామాణ్యము కలిపి హిందువుల మహమ్మదీయుల మత నియమముల నడచుకొని రావలెననిచి మాట నిజమేనని ప్రభుత్వము వారి ప్రారంభాధ్యక్షుని నిరీక్షణ చూడగా స్పష్టమైనదని ఫార్మల్

గాను తెలిపిరి" అనునది ఆగ్రంథములలో విరుద్ధము నున్నది. ఆ గ్రంథము తిప్పిటికి ప్రచారమున దున్నది మద్రాసు తెలిపెను కంగరాష్ట్రపు విగ్రహారాధనలను గూర్చియుగమే మేకాతే గారు ప్రాసీనిగాని తేజశంకరి హిందువుల నందరిని శ్రీయుతము ను తిప్పెదగనియు బ్రటిషుదొరతనములను హిందూమతమును తడిచి యుండవలయు మద్రాసు చెప్పెను. నేనుక నటుల జరిగిన గాని యిప్పుడు తట్టివలను దొరతనమువారు చేయుట లేదని మద్రాసు తెలిపలేదుగాన మద్రాసు నేరము చేసినది ప్రభుత్వము న్యాయ వాది తెలిపెను.

సాక్షులకాలము 4 గంటల 58 నిమిషములకు మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను కొద్దుచాలించ బడువరకు అనగా 5 గంటలగువరకు కేసు వేటికి వచ్చెను. కాజీయ్యంకోలో మిపుడు ప్రబలముగా జరుగుచుండినవో కలెక్షన్ నే నేసియుండును. ఇప్పుడేది అనగ సరమనిగూడ మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

ఉపన్యాసమునందలి ఆక్షేపణీయములు

1. బ్రటిషువారు హిందూదేశమున కేలవచ్చిరి కశ్మీరము కొరకు వచ్చిరిని కాలమంది తెలిపెదరు. కాని వారికినికల మరె యొక యాక్షేపణ ముండియుండును. వారు మనమతమును చూడు చేయుటకే వచ్చిరి.

2. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధమును కలిగించిరి. మహమ్మదీయులనుగూడ శ్రైస్తవులను చేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కందు మతములనుగూడ కరిగించిరి.

3. మనము యిండియాకు వెళ్లుట ప్రభుత్వము చేయుటకును గాను వర్తమా చేయుటకునుగాదు. తేజయుల నందరిని శ్రైస్తవులను చేయుటకే గానందులకు మనము గట్టిప్రయత్నములను చేయవలెను. అని పార్లమెంటుసభ్యులలో నొక డాను.

4. సిపాయిలకు పరితే పుటు వారికి శ్రైస్తవ మతమును బోధించిరి. రాముడు కొంగారి వాడు. తన భార్యను రాజును పహారం నేమియు చేయలేక కొరకులపహారుమును కొరెను. అని వారు రాముని నిందించిరి. ఎవరైన నట్టినింధను విచకునినచో వారికి కొట్టెను చెప్పెను యిచ్చుటమనినేసిరి శ్రైస్తవలైనవారి కి భవమును పెద్దయుకొక్కముల నిచ్చిరి. మనమతముకొరకే సిపాయిలు తిరుగుబాటుచేసిరి.

5. పండితృత్వతో చేయబడిన తూటాలను మహమ్మదీయు సిపాయిల కిచ్చిరి. అప్రకృష్టతో చేసినవానిని హిందూ సిపాయిల కిచ్చిరి. వానిని పండ్లతోకొరికి తుపాకులలో పెట్టరెనని ఆజ్ఞాపించిరి. మతము పాడు చేయుటకే వాగట్టుచేసిరి. ఈ సంగతులను పార్లమెంటులో వర్ణించుటకు బోధింపక ఎవరో సిపాయిలకు దుక్కొనలను చేసినందున వారు తిరుగుబడినిమాత్రమే తెలిపెదరు. హిందువులను మహమ్మదీయులను సోదరులు చాల కాలముండి యాక్షేపణ కలసి మెలసి యున్నారు. మరలమున కాపాడుకొనగోరువారు తిరుగుబాటుతో చేరుదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భేదములేదు. మిమతమునకును నాయత ముండునుగూడ మున్న గలగును. మనమంతకమొక్కటే గాన నుడియు చేరవచ్చునని అయోధ్యనవాలు అప్పుడు ప్రకటించెను ఇంకను కొన్నిరహస్యప్రకటన అన్నవి వానిని శనిపుడు తెలుప గూడదు

అనవాక్యములు రాజద్రోహ కరములుగాన మద్రాసుచే నేనుచేయుట కనుమతి నిచ్చితిని. అందులకు పోలీసులయిన సైక్లరు దబ్బాకు తీసిపోని యుద్ధాగ్నిని పోలీసులయిన సైక్లరు జనరలు యిమించవలెను అతడు కృష్ణాజిల్లా పబ్లిక్ ప్రాసీనియ్యాలతో వాదించి చేనుచేయలేదు అని చెప్పెను దొరతనమునాకు 2-2-28 వ తేదీన 67 వ సంవత్సరపు త్తరీపురు పండి. (బెజవాడ స్పెషియలిశేఖరు)

జైలుపాటలు

జైలును గురించిన పాటల నన్నిటి వచ్చి యొకపుస్తకము గా ప్రయోగంప దిలచింది గా జైలుపాటలను గురించినవాడు కంపెనీ జాటిని ప్రకటించెదను. ఇప్పటికి దొంగిక కొన్ని పాటలు ముద్రింపబడుచున్నవి గాన తమ పాటలను వెంటనే పంపగోరుచున్నాడే.

జైలుపాటల పుస్తకము ప్రచారముకై మై (లాభమును ఆశించక) అతిస్వల్పవెలకమ్మబడును; గాను. భక్తైలిగల పాటకే మంప వాగోరులు.

కారంకెట్టి వెంకటరంగయ్య, కంగరామకులకేట, నల్లూరు.

బంగోలు కాంగ్రెసుసంఘకాంగ్రెసుదర్శి

ఈ నెల 10 తేదీన కొందరు సంఘసభ్యులు సంఘకా రాష్ట్రలయమునందుండి 4 గంటల మొత్తముకొని భజనచేయుచు కొందరియొక శ్రీ చెన్న కేశవస్వామివారి దేవాలయము వద్దకు వెళ్లి ఒక సభ జరిపిరి మొదట కొన్ని ధ్యానస్తోత్రములు గాన ముచ్చడుచేయబడినవి. తర్వాత శ్రీయుత కేశవ స్వామిమూర్తిగారు ప్రస్తుత పరిస్థితుల గురించియు ముఖ్యముగా మహాత్మా గాంధీ గారు చెప్పినవారి నుండుట యొక సంవత్సరమయిన విషయమును గురించియు ఈ నెల 10 తేదీ ముఖము 18 తేదీ వరకు అనగా నీ గాంధీవారమందు మనము చేయవలసిన విషయముల గురించియు అనగా తిలక్ స్వారాజ్యనిధిని కనూజుచేసి సంఘ సభ్యులుగా అనేక మందిని చేర్చడం మొదలైన సంగతుల గురించి చక్కగా ముచ్చటించిరి. ఇదిగో శ్రీయుత వాసపాముల వీరాచారిగారు కావలినుండిచ్చి తనంతట తాను దారము పురి పోసికొని ముట్టుకొను నూతన రాట్నము సభకు తీసికొనివచ్చి ప్రదర్శించిరి వారు ఇక్కడ రెండు శాసనములకి కొందరు పురవాసులకు తెలిపిన మాటలు ము కొందరిచే కనిపించుచున్న ఇల్లు శీతాంశుమేసిరి. ప్రస్తుత సంఘము తరఫున ఒక రాట్నము కను త్రవ్వ బద్ధుడైన. దానియొక సంఘమువారు సాక్షముచేసి చూచి ఒప్పిన వెలక అనేకమంది అర్హుల యివ్వ నుద్దేశించి యున్నార.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి 16-వ తేదీ శుక్రవారము

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names, quantities, and prices in different units.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారికి ఈ నెల 10 వ తేదీ నా
యంత్రము రి. ౧౮౮ 80 నిలబడు 198 స్వేచ్ఛకుండు నోటిను జను
బాచు బడెను. ఆయన 18 వ తేదీని కొద్దిలో హాజరు కావలసిన
దని యుత్తర వాయెను. 11 వ తేదీని పునహాసధ పాల్చాడు
లో టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు గారి యాజమాన్యము క్రింద జరి
గెను. ఈమారు 5000 స్త్రీ పురుషులు హాజరైరి. డాక్టరు
సుబ్రహ్మణ్యం గారికి నోటిను చచ్చినదనియు, బహుళః ఆయి
నను జామినడుగుదురనియు, ఆయన జామిని వచ్చియెడల జైలు
నకు పోవలసిందిచ్చిన రావమ్మ నియు, ఆయన జైలుకు బోవుట
సంభవించినయెడల ప్రస్తుతమును జేయుచున్న పనియందు సేద
మైన అట్లు లేకుండ పనిజేయునా లేవుమునుండియే కార్యవంక
మునకుకచ్చి నడుముకట్టి పనిజేయవలయుననియు జెప్పిరి డాక్టరు
సుబ్రహ్మణ్యం గారిని తాము బాగుగా నెఱుఁగుదుమనియు, ఆయ
నకున్న కాళ్ళదీక్ష ప్రకృష్టార్థమనియు (ప్రజల జన ననుసరించి
గయా కాంగ్రెస్ ఏర్పడిన కార్యక్రమమును కొనసాగించి జేక
గౌరవమును నిలువబెట్టి క్రితకాములు గావలెననియు జెప్పిరి. అ
దిట జేక బాంధవి దువ్వాది ముప్పువృత్తాదు తమ సహజమృదు
మనురస్యముతో నుమా రొక గంఠకాలము ప్రజల కర్తవ్య
ములగుంచి ప్రసంగించితి పిమ్మట కంతకాపు బుచ్చిమందర
రావుగారు కొన్ని నిమిష ములు గో దా వ రి జిల్లా
మేజిస్ట్రేటు గారి వింత చ గ్యలను గురించి
యు (ప్రజల చిన్న కష్టముల గురించియు నుపన్యసించిరి.
డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు తనకు చాల విచారముగా నున్న
ని మాత్రము జెప్పిరి కాని ఈవిచారమునకు గారణము సంగ
కలము లేనట్లు క్లుప్తంగా ప్రేమించి తనయందు నమ్మకముంచి
కాపాడగోరుచున్న రాజమహేంద్రవర ప్రజలను విడిచి వెళ్ల
వ నీరధింపదులకేగాని పురంకుకుగాదా జెప్పిరి తాన గయా
కాంగ్రెస్కు వెళ్లించిన దానిగా ఆ స్థానముల వాంఛ
లోనికి వెచ్చించిన సమై పనిజేయు అట్లు కులులవిషయముల
పెం గ గాని బాధ గాని ఏమాత్రము లేననియు, లేన్ను నింకెన్ని ప్రభా
యములు జైలున కంపి ను తాను గానాత్మ్య దేహించిన మార్గమున
సన్మనియు జేకేటరు కర మును సమీక్షమాంతుల
వలలనియు. మహాత్ముడు జైలున నున్నంతవరకు తనకృత్రి
పార భింప ననియు, గాతరుహే ద్రవానులుగ తాలూకా
వాసులను రేసిజిండు విశేష కారవాతిక బియ్యము కనబడ
చున్నందున తనవ్యావహారికవ్యవహారముల సర్పించుటకుండు
పనియు లంట రిడి వెట్టుచు మాట్లాడితి. అప్పటికి 9 గంటలయ్యె
ను. చాలమంది సభను కదలిపోయిరి. మిమి ద్రిగ్గు సామ్యున
కలకు స్వచ్ఛంద కన్యకలము విశేష. అంతకు ఈమారు
187 య్యాయన చంద్ర వే బడెను. 25 యాసాయిల
కుమారుల అరెస్టును. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

లిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనాథాయనాశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0	
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలగు గుఱు నాయుడవరది)		0	6		
హిందీమొదటివాచకము	డిటో	0	6	0	
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	..	1	8	0	
శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	కారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0	4	0
ఆంధ్రపదవిధి	0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0	8	0
శబ్దకోముది (నిఘంటువు తేబలోనిముడునది)	.	.	1	4	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము-పద్య కావ్యము కవిశ్వము కను రసవంతమై ముద్దలు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనల మొండు ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు			1	0	0
శ్రీ గురుభాష్యము అను వేదవారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది			0	4	0
పోస్టు ఓర్పులు ప్రత్యేకము.	ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,				
	(తపాలవెట్టె 212) 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.				

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
(తపాలపెట్టె 212) 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

త్వరకడుడు!! గవర్న మెంటువారి అనుమతిబొందిన మించిపోవుచు!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టికెట్లు 550 మాత్ర మేయున్నవి

2750 టికెట్లు ఖర్చు పడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మీ అదృష్టము మొత్తము 3300 టికెట్లు ఇదియేకరిన పరిశీలించుకొనుటకు టికెట్లు రు 5 లు మాత్ర మే. తరుణము

అదృష్టాలా కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని నాకాలాట న్యూనిసిటీలో నెం 148 రు కల రెండోనుల మేడ లాటరీ రీతవాల ఫిట్టింగు కల గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవివరాల లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను.

టికెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినా దొరకవు

2 టికెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే వేదియున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రపత్రికలోను, స్వరాజ్య పత్రికలోను, శ్రమరసంవి గొప్పయ్యోగములు, పెద్దపనుపులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పనను

3, ఈ టికెట్లన్న వసూలయ్యే సామ్యులో యెబ్బంట కమిషన్ కమిషనరు ఖర్చులపోన మిగతాసామ్యు లాటరీ వేయవరకు ఏలూరు పెద్దబజారులో ఆఫీసరీవు బ్యాంకింగ్ నుంచును.

4 ఈ మేడల తవ్వకాలు కమిషనరులైన లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తవ్వకంఖర్చులతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకొని తలె

5 టికెట్లు కావలసినవారు తమకే, నివాసము స్పష్టముగ వాసి టికెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొ॥ నా కేర బునీయార్డుల వేసినయెడల వెంటనే టికెట్లు తిరుగ గుటలో తప్పదును. 10 టికెట్లు ఒకేసారి కొను వారికి ఒకటికెట్లు కమిషనుగా నివ్వబడెను

6 టికెట్లు ఏ ఏ గా పంపడవు పోస్టుఖర్చులు వంతుకే జవాబు యివ్వబడెను మద్రాసునందు టికెట్లు ఈ దిగుత తెలుపబడిన విలాసములలోనుండువారివద్ద కూడ దొరకును

(1) ఏ. శేషగిరిరావుచతురులుగారు, కడపడిటూ, ఆంధ్రపత్రిక 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
(2) ఏ ఏ నారాయణస్వామిశాయుకు, మాజీటి గుబ్బయ్యకంపెనీ, 67, గడ్డంగివీధి, మద్రాసు
మద్రాసునివాసుల పోస్టాఫీసులకు ఈ యెక్కటలు చేయబడినది
ఇటువలూలో నుండువారు టికెట్లను రిజిస్టర్డ్ మాలముగా పంపుటకై 0-4-0 లు అధికముగా పంపకలెను

ఏలూరు మాటూరి సర్వేశం, మేడవక్కుదారుడు.

1-8-1923 107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు టెట్లు? (5)

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

అమృతామృతతైలము

ఈ ప్రసిద్ధితైలము తలకురాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెడకునును చులవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును తలమెప్పుడును బోనణచును, అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును, నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును, కట్టుకుచ్చునల వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యౌవన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది ప్యాంక్షా, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్పు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తొలివిలాసము - "పండిట్" మదరాసు ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

తామర తైలము - తామర, తిరు, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తొమ్మిదిలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందులతో తయారు చేయబడినది ధర్మ 1-8 0 0 0. అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు

ముఖ్య గమనింపు (294)

మోగ్యకావ్యములు

(1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విడువని క్షయవ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని కొన్ని వేళల ప్రాణముకూడ విడిచిపోయింది కాశీపుటణములో నుండు, 'దుర్గా మెడికల్ హాల్' వారిచ్చిన 'స్పెషల్ ఆస్ట్రోక్యూర్' అను దివ్యవ్యాధిమున నేనించుచు, చేతనే నేను ఇప్పుడు పదిరు వ్యాధితక సౌఖ్యముగా ఉన్నాను
తెలుగువారు } ఆర్. ఎన్. శర్మ
4-8-20

మలయచందనము

గనేరియా అను ఆంగ్లీషమునకు తోకారము కట్టినది లేదు. పిలిచారితో వని లేదు ఎటువైపు, కలుపు, కన్ను, తను మూల విధముల ఆ గోగమును 1. మి. పూటలలో మూసును. శ్రీలంకలో వ్యాధులకు గూడ ఇది రాకొకమును. (251) ధర్మ 18 నెల 2-4-1

గండర్వ శార్వసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా)

మలయచందనము

మంగలి కత్తులు

కప్పుతాళములు ప్రసాదించుచే జేయబడినది (కొన్ని సంవత్సరములు కాలముగా నా బహుగుడు వ్రాసినది) వి. వె. కేశవశర్మ అండ్ కో లిమిటెడ్ బొంబే 40 జి లాక్ నోరు (కొత్తవారు) (గోదావరి జిల్లా) పెత్తిగూటి ఆడెన (ఇంజనీరు) కావ్యరం

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

నులపమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు గ్రంథము ప్రతియింట నుండదగినది అందరుచేయ దగిన మందులు 1కి 1-4-0

(2) ఏ ఏ ఆంగ్లీషము - వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గులను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 1కి 0-6-0 ఏ ఏ 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర - ఆంగ్లీష, వైద్య, కార్య, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునది వ్రాయబడు వైద్యప్రతిక మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0

వై 8 ని ఏక కాలమందు కోరినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా.

ముఖ్య గమనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేదీ నుండి అన్ని ఖరలు మార్పుబడినది

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd. Elphinstone Road, Bombay. ఇప్పుట కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పుక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద వైద్యములకు ఆయుర్వేదము వన్నాము

మామో న బరిగిన

జి శ్వేద వస్తుద్రవ్యము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.

వై కలెన విలాసమునకు వ్రాసినది

ధరిల కట్టి పంపబడును

జాండూ వర గూ, టికెట్

వర్షము

ఆయుర్వేద వ్యాపకముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర పండిట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోల్ ఏబ్లూ కాకాడ.